

narrativa e poesía

XIV CERTAME LITERARIO

Concello de Ames

© Concello de Ames

Edita:

Concello de Ames
Praza do Concello, 2. Bertamiráns
15220 Ames. A Coruña

Maquetación:

Gráficas Garabal, S.L.

Depósito Legal: C 573-2018

Imprime:

Gráficas Garabal, S.L.
Santiago de Compostela

XIV Certame Literario

Concello de Ames

Narrativa e poesía

Textos premiados na edición do ano 2017

TRABALLOS PREMIADOS

NARRATIVA

1ª CATEGORÍA NARRATIVA (ata os 13 anos)

- 1º premio:** Título: *Vía libre*
Autor: **Daniel Souto Pazó**
- 2º premio:** Título: *O mundo imaxinario de Uxío*
Autor: **Manuel Muñoz Vázquez**
- 3º premio:** Título: *O rostro dun asasinato*
Autora: **Rosalía Sáez Carro**

2ª CATEGORÍA NARRATIVA (dos 14 aos 17 anos)

- 1º premio:** Título: *Unha gaiola para a luz*
Autora: **Iria Freire Agra**
- 2º premio:** Título: *Bala perdida*
Autora: **Nee Barros Fernández**
- 3º premio:** Título: *A vida de Marta*
Autora: **Lucía Fuentes Busto**

3ª CATEGORÍA NARRATIVA (18 anos ou máis)

- 1º premio:** Título: *Sinfonía con quinto esquerda*
Autor: **Antonio Piñeiro Fernández**
- 2º premio:** Título: *Pel de mazá*
Autor: **Santiago Casal Quintáns**
- 3º premio:** Título: *Omniscencia*
Autor: **Martiño Maseda Lozano**

TRABALLOS PREMIADOS

POESÍA

1ª CATEGORÍA POESÍA (ata os 13 anos)

1º premio: Título: *Romance da moza que quería ser tamén andoriña*

Autora: **Paula Domínguez Barreiro**

2º premio: Título: *Monstro*

Autor: **Anxo Villanueva Gíao**

3º premio: Título: *A gata saleta*

Autor: **Rodrigo Fontán Vilas**

2ª CATEGORÍA POESÍA (dos 14 aos 17 anos)

1º premio: Título: *De amor en vela*

Autor: **Manuel Xiráldez Leal**

2º premio: Título: *Pergameos Contemporáneos*

Autora: **Laura López Esteban**

3º premio: Título: *Euxénese poética*

Autora: **Irene Rico Gómez**

3ª CATEGORÍA POESÍA (18 anos ou máis)

1º premio: Título: *Para ser de ti*

Autora: **Arancha Rodríguez Fernández**

2º premio: Título: *The dreamers*

Autora: **Sara Villar Aira**

3º premio: Título: *Deus: Making of*

Autor: **Luis Rodríguez Rivera**

XURADO

O xurado do **XIV Certame Literario Concello de Ames** estivo formado polas seguintes persoas:

Manuel Portas Fernández (escritor)

Ismael Ramos Castelo (escritor)

Dolores Vilavedra Fernández (crítica literaria)

En representación do Concello de Ames, actuou como secretaria a técnica de Normalización Lingüística, Rosa Moreiras Cuñarro.

ÍNDICE

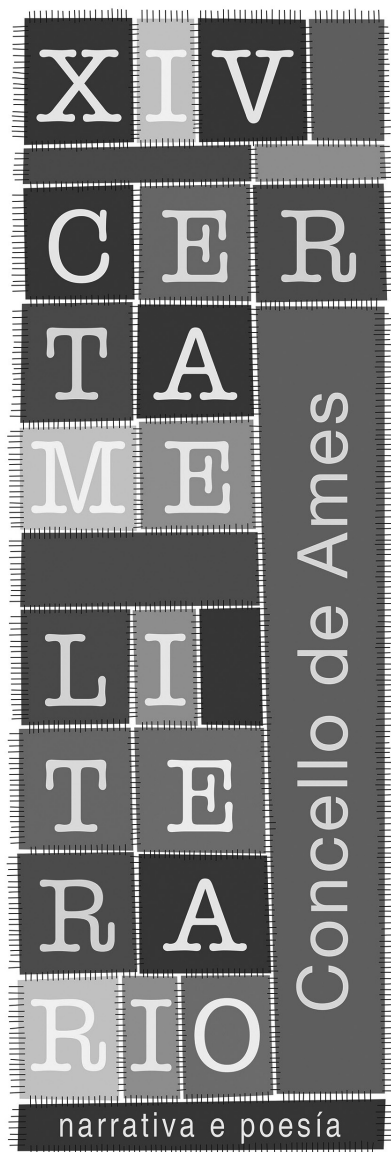
Narrativa

- *Vía libre*, **Daniel Souto Pazó**..... 13
- *O mundo imaxinario de Uxío*, **Manuel Muñoz Vázquez** 21
- *O rostro dun asasinato*, **Rosalía Sáez Carro**..... 27
- *Unha gaiola para a luz*, **Iria Freire Agra**..... 35
- *Bala perdida*, **Nee Barros Fernández** 45
- *A vida de Marta*, **Lucía Fuentes Busto** 49
- *Sinfonía con quinto esquerda*, **Antonio Piñeiro Fernández** .. 59
- *Pel de mazá*, **Santiago Casal Quintáns**..... 67
- *Omnisciencia*, **Martiño Maseda Lozano** 77

Poesía

- *Romance da moza que quería ser tamén andoriña*,
Paula Domínguez Barreiro..... 83
- *Monstro*, **Anxo Villanueva Gíao**..... 87
- *A gata saleta*, **Rodrigo Fontán Vilas**..... 91
- *De amor en vela*, **Manuel Xiráldez Leal**..... 95
- *Pergameos Contemporáneos*, **Laura López Esteban**..... 101
- *Euxénese poética*, **Irene Rico Gómez**..... 105
- *Para ser de ti*, **Arancha Rodríguez Fernández** 109
- *The dreamers*, **Sara Villar Aira** 115
- *Deus: Making of*, **Luis Rodríguez Rivera**..... 119

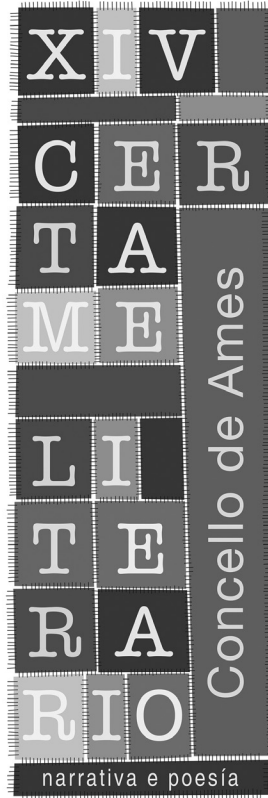

Narrativa

VÍA LIBRE

Daniel Souto Pazó (Planeta)

1º premio de narrativa da 1ª categoría

I

Entón pasaron. Viñan nun coche grande, espazoso. Pouco a pouco foron freando ata deterse diante miña, a uns metros da barreira de seguridade. El tería uns corenta e cinco anos. Os poucos pelos que aínda posuía eran xa máis brancos ca grises. Tiña un rostro cansado pero alegre, como se tivera soportado moitas adversidades. Ela semellaba duns corenta e ía durmindo no coche. Cando pararon, abriuse a ventáña. Cada vez menos xente elixía as persoas, podendo meter unha tarxeta ou incluso pasar xa directamente. Era un milagre atoparse nese posto. Tería que facelo ben agora que conseguira recuperar o traballo despois de tres anos de baixa.

—Papá, o ticket! —escoitouse dende atrás. Era un neno de cabelo loiro, penso que coma o pai antigamente, posto que na nai aínda se notaba con claridade un escuro pelo negro. Ao seu lado ía unha nena, que me recordaba profundamente a Diana. Recordábame a nena que vira crecer. Recordábame a nena á que eu mesma criara, para que con tan só doce anos fose atropelada por un malnacido mozo de vinte anos, que se enchera a alcohol e a quen sabe que outras cousas. Que se lle vai facer! A vida é así de dura. Lamentarse só o empeoraría. Tardei tres anos en chegar a esta conclusión, e creo que é acertada.

—Señora!, Pásalle algo? —De repente espertei sobresaltada dos meus pensamentos. O cliente esperaba. —Non, perdoe. Non é nada. —Entregoume o ticket e os cartos e eu apertei o botón que levaría a barreira, para que finalmente se afastasen pola autoestrada e outro coche ocupara o seu lugar.

II

Xa está. Esta é a zona. Mmmm. Piñóns. Collo a primeira piña. Róioa. Mmmm. Hai moito ruído. Afástome. Collo outra piña e sácolle os piñóns. Miro o río de pedra. Si. Ese é o lugar. Esa é a zona. Comida. Subo rapidamente a unha árbore. Paso polas súas pólas. Unha piña. Piñóns. Mmmm. Comida. Outro monstro de ferro pasa polo río de pedra. Perigo? Probablemente.

Movemento. Outro esquío. Sígoo. Parece escapar de min. É unha esquía. Mellor. Hai unha piña. Comida. Non interesa. Persigo a esquía por diversión. Miro para o río de pedra, do que un monstro de aceiro se desvía. Quedo quieto. Del saen uns animais. Pelados de extremidades. Con estrañas plumaxes noutras. Doume conta de que a esquía tamén está fitándoos quieta. Teñen como unha plumaxe de cores variadas. Achéganse. Perigo? Probablemente. Outra piña. Comida. Non interesa. Fan un estraño xesto coa man mentres fan un ruído como bsbsbsbsbs. Máis perigo. A esquía afástase. Eu afástome. De repente, unha luz. Asústome.

Levan un tempo aí parados. Acostúmome e persígoa de novo. Eles quedan mirando e vanse. De repente ela xira, agora son eu o perseguido.

Ela marchou. Gabeo por un piñeiro. Unha piña. Comida. Mmmm.

III

–Non, non, non!, Para que te metes por este carril?-preguntoume cabreada.

–Ai!, non sei cariño. Foi un despiste. –respondinlle.

–Para iso compramos o chisme este?

–Xa estamos. É un dispositivo avanzado de telepeaxe Vía T. “O chisme este” regaláronmo co portátil. Ou co móbil. Ou coa reflex, agora non me acordo, pero o caso é que nos saíu gratuíto e de vez en cando hai que pasar por aquí que se non abúrrense moito eses infelices da autoestrada.

–Si si. Como ti digas. E temos que andar esperando polos de adiante que ademais teñen nenos, eses tardan máis!, píttalle aí!

PI PI

–Iso non cho nego, xa levan media hora alí, a ver cando acaba a empregada esa, xa estará pensando na fin de semana.

PI PI PI

–A eses páganlles demasiado, xa cho digo eu!, total, para estar todo o día sentado dándolle a un botón! Traballan menos ca un funcionario!

–Tampouco é así que a miña curmá Loli é profesora e traballa bastante.

–Si, tres meses de vacacións e menos de seis horas ó día. Arranca! Que xa saíu a familia numerosa esa!

Entón achegámonos á peaxe orgullosos do noso moderno coche.

–Boas tardes! –Díxenlle.

Parecía pensativa pero accionou a barreira e arranquei o coche de novo. A miña muller púxose a mirar o móbil. Os que antes ían diante estábanse desviando da autoestrada. Eran catro, un neno e unha nena, despois estaba o pai dicíndolles algo, e a nai, que semellaba acabar de espertar. O seu coche, un Alhambra de segunda man, non era nada comparado co noso, un Porsche acabado de comprar. Tiña varias raiaduras. Para que se pararan? Si. Agora víaos. Dous esquíos estaban correteando polas árbores do piñeiral do lado. Eles sacáranlle unha foto e parecía que os esquíos se asustaran un pouco.

Acelerei e fómonos afastando desa infeliz familia que se detiña pra mirar unhas ratas das árbores. Se tiveran un smartphone como o meu, e a miña conexión 4G! Se eu quixese ver esquíos buscaríaos en Google, e seguro que atopaba máis que buscando nos piñeiros!

IV

Papá é parvo. Isto pénsoo, e non o digo que se non... Leva todo o camiño molestándome miña irmá de 13 anos, Leticia, e el coma se nada. Sempre me bota a culpa a min. Esa tarde chamaran ó telefono porque algo lle pasara á avoa. A miña nai explicáranos que caera polas escaleiras e estaba no hospital. Papá estaba preocupado, porque é a súa nai, e insistiu en coller o coche e vir ata aquí.

No camiño paramos nunha gasolinera. Papá comprou algo de comer e merendamos, aínda estabamos a media hora de Vigo. Ó pasar pola peaxe, déronlle un ticket, e Papá díxome que llo recordara.

Eu díxenme a min mesmo que me acordaría, porque se non cobrábanlle máis. Aínda que pensándoo ben, peor para el, non ía ter que preocuparme eu polas súas cousas, se lle cobraban máis non era cousa miña. Ou si, pensándoo mellor. Sempre puñan de escusa o diñeiro para non comprar unha *Play Station*, que se había que gastalo en cousas mellores, que se era mellor aforralo... Así que se tivesen máis diñeiro habería máis posibilidades. Decidín recordarllo.

Mamá ía durmindo, así que xogamos a elixir unha cor e ver de que cor había máis coches. Gañoume por terceira vez. E eu, confiando niso de “Á terceira vai a vencida”... dende ese día non volveu ser o celeste a miña cor favorita. Non sei por que escollía sempre negro, branco ou vermello sendo a súa o verde. Chegamos á peaxe e a miña irmá xa me ía gañando 47-4. Dixo en baixo entón:

–Xabi non vai ser capaz de comer chocolate se non é capaz de recordar un ticket...

–Papá, o ticket! –berreille forte.

–Ai si, grazas por recordarmo.

–Se non fose por min... –bisbou ela.

Papá deulle a tarxeta e quedamos esperando cando os do coche de atrás empezaron a pitar.

PI PI

–Cabróns, coma se fose cousa nosa! –Ás veces papá soltaba tacos cando se cabreaba, e máis na estrada. Volveron pitar.

PI PI PI

–Pensan que son os donos do mundo, por ter máis diñeiro que o resto –exclamou tendo en conta o porsche dos de atrás.

Entón sinaleille a papá que a traballadora estaba como apampada, mirando ó baleiro. Papá decatouse e díxolle:

–Señora... –ela non respondeu.

–Señora!, pásalle algo? –repetiu máis alto.

–Non, perdoe, non é nada –respondeu ela sobresaltada.

Entón activou a barreira e saímos da peaxe. De repente, Papá díxonos que nos fixásemos nos piñeiros. Eu non vía nada pero Leticia berrou de repente:

–Esquíos!, que monos...

–Monos non, son esquíos –dixen eu con retranca.

–Ha, ha, ha, que gracioso! –respondeume con ironía.

–Non sei se son monos ou esquíos pero a min acabádesme de espertar! –dixo mamá un pouco enfadada, antes de seguir durmindo.

Papá desviouse da estrada para aparcar mediocrementemente arrimado a un lado. Baixamos do coche. Os esquíos quedaron quietos. Eu empecei a facerlles un xesto coa man á vez que facía bsbsbsbs. Logo o meu pai díxome que non eran como os gatos. Despois a miña irmá estragouno todo. Que raro dela... Sacou a cámara e fíxolles unha foto. Eles asustáronse e marcharon. Logo quedaron no sitio e acostumáronse a nós. Seguímolos vendo xogar e perseguirse ata que collemos o coche e marchamos.

Arrancamos e eu pregunteille a papá se poderíamos comprar algo en Vigo. El dixo que si, pero que só de un euro pois non íamos tirar o diñeiro en parvadas.

V

Provincia de Pontevedra, 5:23, 27 de abril do 2018. Un esquíu percorre o piñeiral. Encontra unha piña e cómea. Marcha de alí, sen saber o que encontrará ó volver ó seu tobo, sen saber que os humanos que o estiveran observando o estarían esperando para matalo. Sen saber que non eran eles, posto que para el son todos iguais.

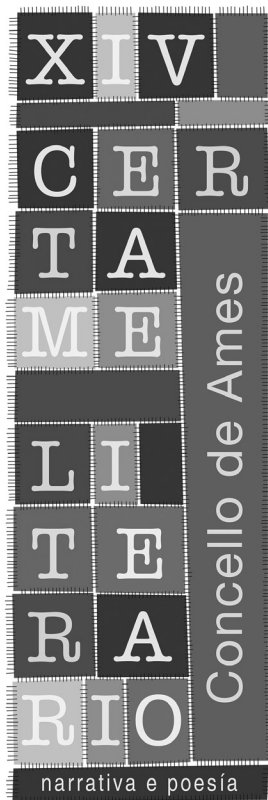
Un Porsche novo afástase tamén da peaxe. Segue recto e entra en Vigo, sen saber o que ía pasar. Sen saber que a súa riqueza os ía traizoar, no momento en que uns ladróns os atracaran e o home decidira intentar salvar o diñeiro que levaba e resultara ferido de gravidade.

Outro coche percorre a autoestrada, entre outros moitos. O coche entra na peaxe, e aínda que lle leva un pouco de tempo, paga e continúa o seu camiño. Desvíase a un lado, e del saen tres persoas, unha queda dentro. Quedan un cacho observando os animais e arrancan de novo. Así, afástase dunha peaxe calquera nun momento calquera, un pai, sen saber o ben que fixo no momento en que decidiu renunciar a un boleto premiado da lotería para que os seus fillos crecesen felices.

Porén, hai alguén que non se afasta. Queda nun 27 de abril de 2018, nesa peaxe de Pontevedra. Queda alí. Sabendo que, se quere gañar a vida, terá que facelo nunha desas horribles peaxes que tan pouco lle gustan. Sabendo que tería que sentirse afortunada por conservar o posto. Sabendo tamén que a vida foi moi dura con ela como para sentirse afortunada por nada. O que non sabe é que non é a única.

O MUNDO IMAXINARIO DE UXÍO

Manuel Muñoz Vázquez (Game)

2º premio de narrativa da 1ª categoría

Nun día máxico naceu Uxío. Uxío naceu cos ollos moi grandes ao igual que o seu corazón. Uxío non sabía que tiña un don, o don da imaxinación, pero non unha calquera senón, coma os seus ollos, grande, aínda que se podería dicir que era enorme. Cando cumpriu os oito anos, xa pensaba nun futuro alternativo, é dicir, calquera tipo de futuro que puidera haber: de robots, galaxias, dinosauros... incluso, pensou unha vez, na posibilidade de que o universo fora un mar infinito, onde o planeta Terra e o seu Sistema Solar navegaban sen rumbo. Que cousas!, –dirás– pero esas cousas definen a todos, neste caso a Uxío.

Aos dez anos mudou de colexio e estaba nerviosísimo de que empezara o curso. Pero todo cambiou cando asistiu ao primeiro día de clase. Non era mal colexio, pero todos se burlaban del por pensar cousas que nunca na vida ían pasar, pero el seguía crendo. Ao volver do colexio, estaba moi desgustado e foise coa súa nai, contoulle todo o que pasara na mañá e a súa nai díxolle:

–Uxío, non todos son coma ti. Algúns nin tan sequera logran comprender a túa imaxinación. Non te preocupes por iso.

Uxío calmouse, foi ao seu escritorio e empezou a debuxar e a escribir historias, como saberedes encantáballe crear historias. Esa tarde creou o seu propio mundo, un mundo perfecto. Pasou horas e horas escribindo ata que acabou, nunca viu algo tan marabilloso. Era hora de cear, así que ceou e marchou ler á súa cama. O conto empezaba así:

–Nun día máxico naceu Uxío. Uxío naceu cos ollos grandes... – Así ata rematar o libro e despois quedou durmido– ¡zzzzzzzzzzzz!

De súpeto atopouse nun soño, nun buraco negro, e viu o universo tal coma el o vía: un mar infinito no que todo navegaba ao seu redor.

Viu un barco de papel e non dubidou nin sequera un segundo en subirse a el. Nada máis subir escoitou:

–Polisión! Un polisión no barco capitán!

O capitán do barco sorprendeuse.

–Onde? –berrou– Onde está ese polisión? Á táboa! –Berrou o capitán desesperado.

Uxío asustouse e non tivo máis que dicir o seu nome para que o lembrasen.

–Son Uxío! Lembrádesvos de min?

–Uxío, vello amigo. Sinto este balbordo. É que estamos nerviosos.

–De que, capitán?

–Do mar. Está moi movedizo.

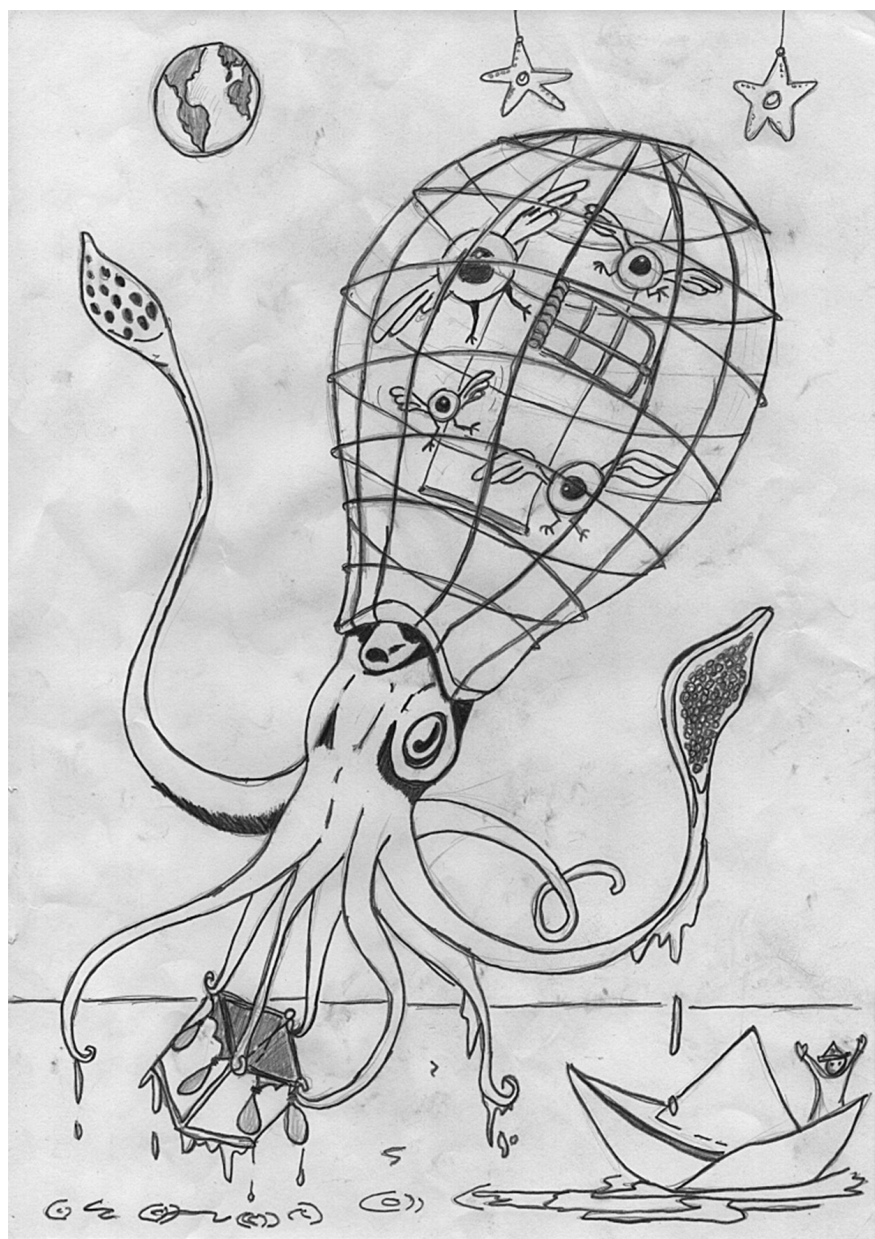
O capitán era amigo de Uxío por ter sido unha obra súa de papiroflexia ao igual que o barco e a súa tripulación.

Uxío non entendía ben iso de que “o mar estivera moi movedizo” porque el non notaba ningún movemento, aínda así colleu un gorro pirata, foi onda o timón e dixo:

–Arrrrrrrgggg!

Nese intre non sabía se a sorpresa dos mariñeiros era por el ou porque o mar agora si que se movía de forma moi brusca. De súpeto, unha lura xigante elevouse coma un globo. A súa cabeza era unha gaiola de paxaros cun corpo en forma de ollo. Os seus tentáculos rexos suxeitaban a cesta.

Uxío quedou sen fala. Sabía que a situación saíra da súa imaxinación, pero non pensou que puidera chegar a ser así de épica. Era un soño para el, literalmente, porque estaba dentro do propio soño. Uxío subiu rapidamente á cesta da lura pero ,iso si, despedíndose da súa obra de papiroflexia, o capitán do barco e a súa tripulación. Nunca se sentira así de ben e non se quería perder ese momento.

Puido ver a Terra dende o alto e as estrelas que colgaban do ceo coma lanternas que iluminaban o camiño. Cheo de emoción, nada podía facerlle perder ese intre máxico de subir nun globo-lura-gaiola de paxaros.

En 30 minutos chegou á Terra. Outra cousa era onde aterrar. Sorprendeuse ao ver un paracaídas nun globo e de que a lura seguisse con vida. Tirouse do globo e abriu o paracaídas. No seu descenso, Uxío observou unha morea de animais.

–Ese é o elefante-trompeta, o crocodilo metálico, o coello atleta... –Animais da imaxinación de Uxío– abraiante.

Todo aquilo que vía era extraordinario. Pisou terra, uliu as flores e quedou apampado. Non sabía que dicir ata que escoitou un estraño ruído.

–Uxío, esperta. Esperta Uxío– cada vez máis forte.

Pasaron 10 minutos ata que espertou. Eran as 10:30 da mañá e a súa nai estaba esgotada de tanto chamar por el.

–Mamá, que pasou? E as flores? E os animais? –preguntou sorprendido.

–Só era un soño, xa pasou –replicoulle a nai.

–Entón,...non era certo?

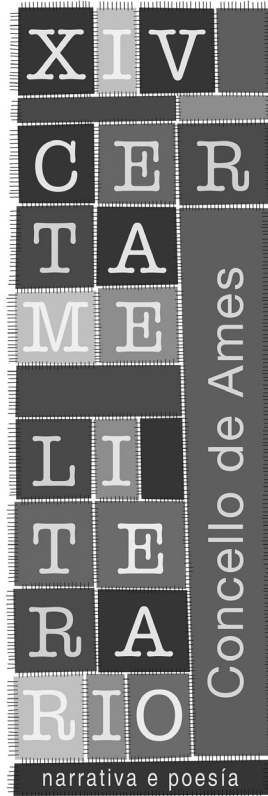
–Non, non o era.

Uxío chegou tarde ao colexio, pero dáballe igual xa que vira a súa propia mente e o que nela se imaxinaba. Agora o que facía era pregar para que ese soño volvese.

Dende aquela decatouse de que daba igual o que pensaran del, de que o importante era vivir as marabillosas aventuras do seu mundo imaxinario.

O ROSTRO DUN ASASINATO

Rosalía Sáez Carro (Agatha O'Connor)

3º premio de narrativa da 1ª categoría

Nunca pensei que me ían descubrir ou que ían atopar o cadáver; nin sequera imaxinei que alguén ía pasar polo lugar máis solitario do bosque antes de que tivese tempo de arranxalo todo. Mais ocorreu. Acendín a televisión e alí estaba, esa cara que levaba días perseguíndome e non me deixaba durmir. Semellaba a cara dunha asasina, semellaba a cara dunha maldita parva que non te deixara vivir, semellaba a cara desa persoa que pensa que es seu. Pero non, era a cara dunha nena que só quería que alguén a quixese e a coidase.

Sen motivo ningún tirei a mesa que tiña diante e con ela a pequena televisión que me facía lembrar que nunca volvería escoitar a voz da miña vítima, da miña atacante.

A miña vida cambiara no momento en que a invitei a vir de pícnic comigo. Se estivese calado! Se estivese calado non sentiría o que se sente cando cargas co peso de máis dunha vida.

Volvín colocar a mesa, mais deixei a televisión onde estaba despois do meu ataque de ira. Collín o meu paquete de cigarros favorito e fun dar unha volta.

As veciñas laretas do meu edificio só falaban da pobre rapaza que atoparan morta no bosque e do mal que o estaría a pasar o seu pai, que levaba catro días buscándoa.

Quedara unha boa mañá e decidín ir ao parque do *Retiro*. Cando entrei nel, encontreime co meu gran amigo Roberto, ese que coñecía na escola vinte anos atrás.

—Ola, rapaz! —saudoume— Como che vai a vida?

—Mmm... Podería ir mellor, pero bastante ben.

—Alégrome. Pois... déixote... que teño présa —dixo inquedo ollando cara aos lados por se viña a policía.

Roberto tiña moitos problemas coa policía dende facía xa varios anos. Adoitaba evitala, xa que algúns dos que patrullaban polo centro coñecíano e non quería que o identificaran.

Pasei del e seguí o meu camiño sentando nun banco fronte ao estanque onde a xente remaba nas súas barquiñas. Case morro cando chegou a min un xornal no que á cara que me perseguía a seguía un titular que dicía: “Atopan unha rapaza morta nun bosque preto de Madrid con sinais de agresión”. Con curiosidade e medo á vez, abrín o xornal e comecei a ler a noticia, pero algo me dixó que parara cando lin o seu nome.

Estiven sentado no mesmo banco ata que un mendigo me pediu que lle deixase o asento para poder durmir e marchei. Esa noite tiven pesadelos nos que recordaba todo o ocorrido nesa tarde, a tarde do pícnic e do lago de sangue.

Quedei tres días na casa sen facer nada, nos que dediquei o tempo a mirar para o teito e esquecer. Cando decidín saír era venres pola noite, precisaba mercar tabaco. Achegueime ao estanco da esquina e merquei ademais un xornal que incluía un novo titular: “Atopan un cigarro na escena do crime que contén ADN do asasino”. Oh non!

Corrín ata casa e encerreime no cuarto de baño. Vomitei ata as tripas e non sabía que facer. Ata que escoitei o timbre; limpei a boca e, amodo, achegueime á porta. Ao mirar polo burato tranquileceime, xa que era o porteiro e non a policía como eu pensaba. Marchou pronto.

Cando por fin sentei ler o xornal, descubrín que non só encontraran o cigarro, senón que tamén atoparan pel debaixo das uñas da vítima e un cabelo sen identificar. A rapaza morrera por asfixia, pero o agresor craváralle tamén varias coiteladas. Non aparecían fotografías, pero todo entrou na miña mente coma un recordo e non se desvaneceu ata que tomei os medicamentos que me receitara o médico varios anos atrás.

Esa noite non durmín moito. Lin a reportaxe do crime varias veces ata que o sono me venceu e quedei durmido no comedor, encima da mesa. O espertador da miña habitación soou ás cinco e media; era sábado pola mañá e tiña que ir traballar. Vestín o uniforme e baixeí correndo as escaleiras para coller a miña bicicleta. Tiña que ir á oficina de Correos e repartir o correo da fin de semana.

Rematei co reparto ás dúas e media, á hora á que aparecía no bar *Castillos* todos os sábados. Desta vez non era igual; a miña camareira, antes preferida, non estaba e só quedaba a señora que miraba mal a todo o mundo. Pedín o de sempre: unha caña e unha milanesa con patacas. O mesmo que levaba pedindo dende que ela mo recomendou unha tarde solleira; a súa primeira tarde no bar. Comín rápido, paguei o que debía e marchei.

De camiño á casa, o señor que a atopara díxome que me coñecía. Insistinlle en que non, pero non me fixo caso ningún e tiveron que lle dar unha patada para que me soltara. Comezou a berrarme mentres eu corría coa bicicleta mais, logo, o señor empezou a lanzarme pedras que atopou no chan. Esquiveinas todas, pero o señor que estaba á miña esquerda caeu cunha fenda na cabeza.

Á mañá seguinte, ouvín na radio que a policía ía comezar a interrogar sospeitosos e que o principal era o home que a atopou. A miña cabeza seguía descontrolada. Agora, ademais da imaxe desa rapaza, tiña tamén ao señor guindando pedras ocupando unha parte desta.

Non aguantei moito máis sen dicir nada. Todos os días que seguiron a este foron unha guerra para min. Cada día descubríanse probas novas que culpaban a uns e deixaban libres de cargos a outros; porén, ningunha delas revelaba a verdade; a que eu coñecía.

Esta vez foi unha semana a que acabei metido na casa fumando e bebendo sen saír dela. Non podía cargar coa culpa, esa que me desfacía por dentro. Non podía pechar os ollos sen vela, sen

imaxinar o lago de sangue que había ao seu carón cando xacía morta xunto a min.

Desesperado, cando xa pasaran dúas semanas, corrín ata a comisaría para pedir falar co detective que levaba o caso da muller do bosque.

Cando me levaron xunto ao detective Méndez expliquei:

–Sei quen matou a Sofía Villanueva –doíame dicir ese nome, pero continuí. Coñecina hai hoxe cinco meses na cafetaría *Castillos*. Ela era nova alí, mais eu adoitaba visitar o bar todos os sábados. Servíume o seu primeiro café a min e en canto o botou por toda a mesa adiviñei que aquilo só acababa de comezar.

«Adoitaba servirme ela sempre o café e de paso aproveitabamos para falar sobre todo tipo de cousas. Mais un día ela non estaba. Quedei esperando no bar e intentei facer tempo lendo o xornal, pero ela non aparecía. Xusto cando ía marchar deime conta de que ela estaba nunha mesa en diagonal á miña. Cando se decatou de que a estaba a mirar acercouse e bisboume: “Pedín que me cambiaran a quenda para poder charlar contigo”. Despois daquela quedabamos todos os sábados e foi alí cando comezou a cortarme que dende que deixara ao seu mozo, este acosábaa e non a deixaba en paz.»

«Ao comezo agradábame a súa compañía, ela era fermosa e os seus ollos semellaban o mar máis bonito que nunca vira. Pero a medida que pasaban as semanas ela era máis insistente e quería quedar todos os días. Incluso un deles seguíume ata casa para saber onde vivía, e tamén me seguía ata o mercado e ata o traballo. Esta amizade dábame medo e un día decidín poñerlle fin cun pícnic. Fomos ao bosque onde a atoparon.»

«O seu ex seguíranos ata alí, xa que non quería que ela estivese con outro mozo que non fora el. Estivo espiándonos detrás dunha árbore; eu non me decatara, pero ela si e por iso me mandou ir

buscar leña para facer unha fogueira. Cando volvía, decateime de que ela estaba forcexando con alguén. Ao principio non puideren recoñecer o agresor, pero cando se xirou recoñecino, era o meu irmán. O meu querido irmán que sempre me coidara e protexera. Fíxenme ver e lanceille un pau. Isto non foi boa idea xa que do susto cravoulle un coitelo na xugular.»

«Ameazoume con matala se me acercaba; non o fixen, pero matouna igual. Deulle varias coiteladas limpas en distintas partes do seu corpo. A miña cabeza non reaccionaba, desta vez unha parte quería intervir e a outra botar a correr. Cando rematou o seu traballo, deitou á rapaza no chan e escapou correndo. Cando me acerquei a ela e puideren ver que no seu corpo sen vida había catorce puñaladas. Tombeime un bo anaco xunto a ela para poder contemplar a magnífica beleza que tiña o seu corpo.»

Cando rematei de falar, dixeron entre dentes: “Eu non matei a Sofía”. Á última palabra seguiulle unha lágrima; pensaba que me sacara un peso de encima, pero non fora así.

Pasei a primeira noite na comisaría. As horas pasaban máis amodo do que nunca pasaran. O resto do que aconteceu aquela tarde estaba borroso na miña mente, só recordaba o que lle contara ao detective. No momento en que me tombara ao carón da rapaza esquecera todo o resto.

Espertei ás tres do mediodía, na comisaría. Alguén pagara a fianza. Xa que non podían culparme de homicidio acusáronme de cómplice de asasinato. Estaba en liberdade condicional; non podía saír da cidade pero era libre de ir á miña casa.

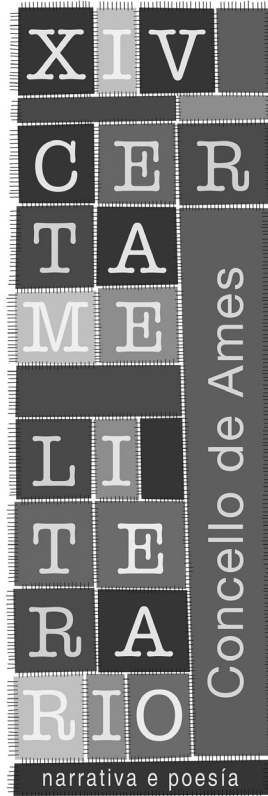
Esa rapaza cambiouno todo, fíxome sentir un asasino e unha vítima ao mesmo tempo. Unha mañá espertei dun mal sono; nel recordei todo o que pasara aquela tarde. Cando me deitei xunto a ela chorei coma se nunca na vida sentise dor. Tiña a cara pálida e a súa man estaba xeadá. Ao lonxe escoitábanse uns pasos e

corrín para non ser descuberto. A miña cabeza esquecera o peor, esquecera a maior desesperación. Nese momento daría a vida por non recordar nada e poder vivir en paz.

Abro a xanela do meu cuarto, está a cinco pisos do chan, pero nada pode darme medo. Recapacito, pero non o suficiente para volver atrás e subo a ela. Dou dous pasos e o meu corpo estámpase rápido contra o chan, deixando un lago máis grande que o da miña amiga Sofía.

UNHA GAIOLA PARA A LUZ

Iria Freire Agra (Peonía)

1º premio de narrativa da 2ª categoría

–Sariña, Maruxa! Imos, que non chegamos para ver como lle escolle a tea á Señora Lugrís!

–Xa, xa! E que Sariña non dá acabado de pór os zocos. Bule anda, que sempre es a última!

Conversas simples e cotiás coma estas prenden nos recordos cada día con morriña, co corazón na man e os ollos alí, na viva, brillante lembranza de cando eramos novas e iamos todos os días ao taller de mamá para ver esas resplandecentes teas coas que lles facía os vestidos ás mulleres máis fachendosas e airosas de Compostela. Pero o que importaba era que pagaran, se eran boas ou malas non me tocaba a min xulgalo co ben pouco que as vía na tenda. Máis non me paga a pena pensar nesas mulleres mentres lembro eses momentos, non, só quero pensar en mamá.

Era unha muller tan recta, seria, traballadora e con esa mirada... Esa mirada que cando te collía nalgunha falcatuada non facía falla que impuxese un castigo porque só a ollada te levaba a pedir perdón e tentar arranxalo todo como fose. Non precisaba moitas palabras, chegáballe un aceno contundente e limpo e un “Coralia!” para que eu ou miñas irmás soubésemos o que tiñamos que facer ao momento, que case sempre era calar.

Cando chegaba ao punto de non aturar máis os nosos mumurios ilusionados e inxenuos na trastenda, mandábanos para ao taller de noso pai na Algalia de Arriba. Era zapateiro, dos mellores dicían, pero velo traballar non era tan divertido como ver a mamá. El facía sempre o mesmo: dáballe forma aos zocos, lixábaos, poñíalles o coiro decorativo se llo pedían e, por último, púñase a puír con fruición. Sempre a mesma monótona tarefa, o pobre non sabía que inventar para resultar gracioso e que non nos aburrísemos. Non podía entender que a preferencia pola tenda de mamá ía máis aló da diversión, era sublime, non había nada como observar sen perder detalle, e aprender sen sentir pasar o tempo.

Ela nunca nos daba unha fala nin unha explicación. Cando estaba a traballar, chegábanos con ver os áxiles movementos dos seus escualidos dedos nunha desas teas brillantes, sedosas, de cores extravagantes, para ficar pasmadas de abraio. Con isto non digo que noso pai non fose bo. Moi ao contrario era un home xenial, divertido, cheo de vida e cun sentido do humor que conquistaba a todo o mundo. O que intento explicar é que o de mamá era admiración profunda, viámola como unha deusa, unha mestra insuperable a quen todos queren imitar. E alí, no seu taller, cheo da maxia dos seus dedos, acabamos traballando todas as irmás; ata que pasou o que pasou.

Eu chámome Rocío aínda que na pía bautismal meus pais me puxeran María Argentina Coralia, pero eu chámome Rocío, Rocío Fandiño Ricart porque me sinto Rocío e iso non mo pode negar nin prohibir ninguén. Nin meus pais nin irmáns aceptaron isto con agrado, pero non quedou outra.

Eramos doce irmáns, dez porque dous morreron antes de eu nacer, que fun a penúltima. Coas que mellor me levaba eran Sariña e Maruxa e non era porque fosen as máis próximas en idade, pois Maruxa levábame dezaseis anos e Sariña moitos tamén, era por afinidade, sempre tivemos as mesmas ideas. As ideas progresistas e republicanas que os nosos irmáns Manuel, Antonio e Alfonso prenderon en nós con máis forza que no resto da familia. A CNT e os dereitos dos traballadores eran o pan de cada día na miña casa, e con orgullo o digo: as ideas de Bakunin alimentaban o noso espírito.

Era impropio no momento no que viviamos que as mulleres soubesen moito deses temas e menos mulleres costureiras sen estudos, pertencentes a unha familia coma nós. Por iso non adoitabamos falar desas cousas fóra da casa, nin tampouco eramos unhas teóricas, chegábanos, como pasaba no taller de mamá, con escoitar, con admirar. Queríamos saber o que pasaba ao noso redor, tiñamos inquietudes e curiosidade por coñecer o mundo. Unha

calidade que penso que herdamos de noso pai sempre a preguntarlle por todo a Manuel, o seu ollíño dereito.

Pasaron así os anos da infancia e adolescencia. Unha vida feliz, familiar, de rebeldía e necesidade pero con alegría de vivir e aprendendo o oficio da man da mellor.

Un día díxonos ás tres:

–Nenas, a partir de mañá viredes cada xornada de axudantes comigo ao taller. Ordenaredes as teas, os fíos, e todas as tarefas que eu vos mande facer. Co tempo e mirando coseredes coma min. Ficamos entre felices e incrédulas. Eran moi típicos de mamá eses acedos comentarios que non sabias se eran ofensas ou eloxios, ata que a coñecías ben.

Moito suamos naquel poirento e escuro lugar que mamá chamaba almacén, ordenando os fíos por tamaño, cor, grosor, calidade... O traballo nunca tiña fin. Non podo dicir que o pasásemos mal porque estar coas miñas irmás e rir coma condenadas era todo un pracer. Ata que viamos aquela mirada imponente dende o limiar da porta. Sabiamos que había que parar. Eramos novas, despreocupadas, inqedas, en definitiva: felices. Ogallá todo tivese sido así eternamente!

En fin, que pasamos así un par de anos e despois fomos para a tenda con mamá e sempre lembrarei as súas palabras o primeiro día:

–Este foi o meu pequeno fogar privado durante moitos anos, espero que o saibades apreciar coma min e que honredes o meu nome. Nesta vila a xente confía en min para ir sempre ben vestida, tedes que conservar iso baixo o voso nome. Fillas, quérovos e confío en que o faredes ben.

Lembro estas simples pero cariñosas palabras como se nolas dixese hoxe, porque foron as únicas palabras de amor que mamá nos dedicou na súa vida.

Estivemos uns cinco anos nesa situación, traballando na tenda de mamá con ela, aínda que ela cada vez facía menos porque xa tiña ideas de irse retirando.

Estabamos sempre as tres irmás xuntas, paseando pola alegre e doce Compostela, acumulando tras de nós piropos e boas palabras. Porque teño que dicir que anque non eramos as máis guapas da vila levantabamos moitas olladas do chan, e non vou falar dos nosos amoríos porque iso é mellor deixalo na intimidade (iso tamén nolo aprendeu mamá).

Lembro como os estudantes nos chamaban “liberdade, igualdade e fraternidade” se eran de esquerdas e “fe, esperanza e caridade” se eran de dereitas. Loxicamente nós sempre tivemos certa predisposición polos de esquerdas. Esas tardes paseando pola alameda ata altas horas da noite, coa doce brisa da iluminada Compostela máis fermosa e viva que coñecín, acariñándome os beizos.

Cando eu tiña vinte anos e miña irmá Maruxa trinta e seis, mamá e Sariña morreron dun terrible virus que atacou Compostela no ano 1934, nunca soubemos exactamente o que fora e sabelo tampouco ía aliviar a nosa dor. Perderamos á nosa querida irmá e amiga, a nosa compañeira de vida, a que nos alegraba cada mañá o almorzo coas súas rexoubas. Tiñamos que agardar sempre por ela. Moitas berraduras temos levado pola súa culpa, pero era unha alma libre que non atendía a se o que facía era correcto ou non, só se preocupaba por ser feliz e compartir esa innata alegría vital con quen máis a quería. E con ela marchou tamén o piar dos nosos días, a muller da que aprendemos todo o que nos sustentaba na vida, quen nos ensinou que o saber estar non se pode esquecer nun caixón cando saes á rúa. Foi ela a persoa que nos deu as ferramentas para seguir adiante, inculcounos, sen falar, a idea de que a vida non é fácil pero que hai que loitar por seguir adiante e facernos unha coiraza de aceiro que se abra só para quen o merece. Se a alguén lle debemos o que somos é a ela.

Mamá! Sariña! Cantas saudades deixastes en todos. Nada volveu ser igual. A tristeza chegou ás nosas vidas para non abandonarnos endexamais.

Dous anos despois deste golpe tivemos que enfrontarnos ao que ninguén puido imaxinar nos peores soños, para o que ninguén de nós estaba preparado. O estoupido da guerra e o triunfo da ditadura foi o maior aldabonazo das nosas vidas. Acabou co noso mundo e sobre todo coa miña familia.

Aquel 18 de xullo de 1936 Compostela caeu baixo o mando das tropas falanxistas, pero non sen que antes loitasen pola nosa liberdade os máis preparados e tamén o pobo máis humilde. Loitamos a través de negarnos a comprarlle produtos á xente afín ao réxime. Mais non foi suficiente e pronto chegaron os rexistros exhaustivos e abusivos das casas, en busca dunha pobre escusa que puidera levarnos ao cárcere. Non tiveron sorte porque nos esforzabamos moito por ocultar calquera nota, panfleto ou mesmo debuxo que puidera delatarnos, porque seguíamos sendo de esquerdas e sempre confiamos en que nos habíamos liberar da cúpula opaca e infranqueable que oprimía Compostela. Neses tempos só íamos camiñar pola alameda polo mediodía cando menos xente había, porque o feito de que nos chamasen “roxas” e mesmo “putas” era tan inxusto como humillante. Só defendemos as nosas ideas, iso non nos convertía en peores persoas, nin nunha lacra, nin nun problema social. Pero se alguén ousaba a dar unha opinión contraria ás do réxime estaba considerado delito, mesmo pecado. Ilusos lles chamo eu a quen pensaban que ías ao inferno por manifestarte e non por apoiar un réxime que ao mesmo tempo que se declaraba católico, asasinaba miles de persoas inocentes.

A fame e a tristura empezaron a ser residentes habituais da nosa casa. Ninguén nos prohibía traballar nin comprar, pero xa ninguén quería saber das nosas teas e non os culpo, pois as cores da alegría non casan ben co aire que se encargaron de impoñer en

Compostela neses anos. Pasamos moitos anos así, sen saber se ao que faciamos se lle podía chamar vivir ou simplemente estar. Foron os peores anos das nosas vidas. Eu tentaba ser alegre, divertir-me dentro das marxas da ditadura e Maruxa facía o que podía para que seguíssemos adiante economicamente e non lle era fácil.

Cando a día de hoxe penso en todo o peso que descarguei sobre os xeonllos da miña irmá mentres eu me dedicaba a buscar a diversión, síntome egoísta e culpable. Téñoa falado con ela, pero coa súa característica forza e solidariedade sempre me dicía que todo fora como tiña que ser e que cada unha tiña as mañas para o que as tiña. Herdou de noso pai a caridade e a incapacidade de culpar ou xulgar a alguén con mala fe e de mamá levou a intelixencia e o sosego que lle concedía unha pasmosa habilidade para levar as contas e dirixir en tempos difíciles. Sempre admirei iso nela, e en calquera.

Pouco a pouco eu levantei un fino muro de granito galego, duro e impermeable, que me fixo esquecer o que ocorría e obviar que viviamos nunha gaiola, para sacar as vellas teas de mamá e facer novas roupas máis arriscadas e coloridas ca nunca. Maruxa procuraba disuadir-me de saír con elas á rúa porque non era “apropiado para o momento, nin suficientemente serio para unha muller da miña idade”. Impórtame a min ben pouco a miña idade, igual que agora. Pero o caso era que a miña cabeza cada vez fuxía máis da realidade. Rodeada de miseria e ausencias deixou de rexer e tras de min veu miña irmá, incapaz de asumir tanta desgraza acompañoume na perda de xuízo. Pechámonos nunha burbulla de cristal dende a que se vía o mundo coas cores do arco da vella, ateigado de estrelas en cada recuncho. Os insultos e as chufas de estudantes e gardas non paraban nunca e coa máis mínima escusa acababan con nós nos calabozos de Raxoi. Nin loucas nos deixaban ser felices!

Os nosos últimos anos xa foron de respiro. Por fin podiamos dar o noso paseño da unha coma reloxos, Alameda arriba e abaixo,

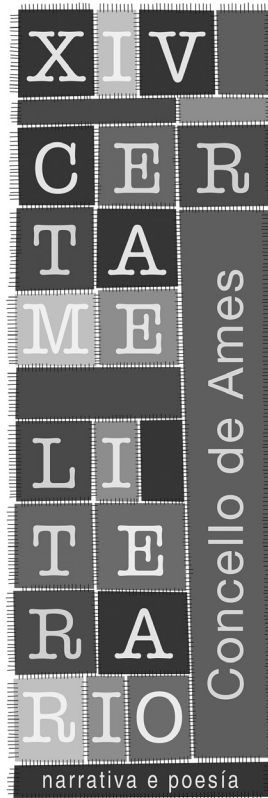
collidiñas polo ganchete dos nosos osentos brazos e remangando a saia da cor que tocara ese día. Levantábamos miradas de mozos e mozas que lonxe de odiarnos ou criticarnos, admirábons e rían. Eran xa outros tempos. Mesmo os había que nos facían as beiras e nós sempre contestabamos o mesmo “Tu ya tienes”, moito temos rido con eses contos.

Contos que malia os anos que pasaron seméllanse ben aos que oio agora na Alameda, quedíña e silandeira pero coas orellas e os ollos moi atentos. Gozo enormemente vendo como Compostela espertou. Ollo pasmada cara as rapaciñas novas que pasan por aquí por diante con esas roupas tan fermosas e tan curtas. Escoito as súas conversas cheas de xenio que me lembran os meus anos mozos. Non sei se Maruxa está coma min ou non, pero dende logo que non me puideron facer máis ditosa colocándome aquí no medio e medio, no corazón da miña querida Alameda esperando a admiración de todos, sentíndonos queridas e tan acariciadas de día, de noite, nunca xamais soas. Levo centos, igual miles de fotos, claro que sempre coa mesma pose, mágoa! Iso si, o de poñerme o vestido azul de mamá, alegre e vistoso fíxome ben feliz. E dende aquí sinto que por fin se abriron as portas da gaiola e que a nosa luz ilumina a miña amada cidade. Non deixedes que se pechen de novo.

BALA PERDIDA

Nee Barros Fernández (Puck)

2º premio de narrativa da 2ª categoría

Aquel trágico día de xuño todos choraron, pero ninguén foi capaz de topar ao asasino. Aínda hoxe en día seguen cavilando sobre o ou a verdadeira culpable. As súas mentes intentan atopar algo ao que aferrarse, algo que lles diga que eles non tiveron nada que ver.

Pero se teño que escoller á máis afectada de seguro que diría que é Alice, a exnoiva de Sara, que segue a dicir que son mozas para manter vivo o seu recordo.

Todos os días paseaban xuntas ata a beira do río, onde mergullaban os pés e deixaban fluír os bicos por entre as ondas da auga. Alice descubrirá “os seus gustos” bastante nova grazas a Sara; e na época en que as dúas vivían, sempre tiveron claro o moito que se querían. Bo, minto, nos meses previos ao accidente a pobre Alice non estaba segura e tivo que pedirlle tempo. Isto foi o que desatou os nervios de Uxía, secretamente namorada de Sara, que pensou e segue a pensar que toda a culpa foi de Alice. Pensa nela coma na asasina do seu amor platónico, ao que só pode ver en soños. Soña que morre para que o seu espírito ascenda co de Sara ao ceo, despois explotando en mil destelos de desexos cumpridos. Soña. Por iso lle gusta tanto a noite. Por iso entra en depresión ao chegar o día.

O seu amigo Álex, o único que intenta axudala, parece crer que ten a razón. A súa lóxica dille que foron os pais os verdadeiros asasinos, por intentar reprimir á pobre Sara e prohibirlle repetidas veces saír con Alice. Para el ela era unha rosa que murchou pola falta de aire.

Os pais, en cambio, din que a culpa foi das “amiguiñas que lle metían ideas raras na cabeza”. Para eles elas foron as únicas responsables.

Os profesores e a directora opinan que sufriu “un claro caso de acoso escolar por orientación sexual”. A baixada de notas anterior ao “accidente” sêrvelles para reforzar a súa teoría.

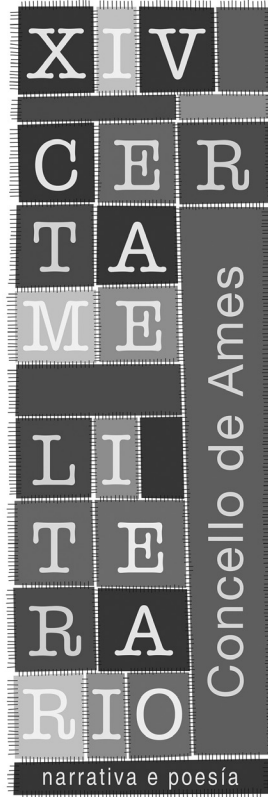

Os seus compañeiros prefiren pecharse nunha cómoda burbulla. Porque tres anos son suficientes para esquecer. Ou polo menos para finxir que esqueciches.

O seu mundo agora está revolto. O de todos. As traxedias sempre buscan culpable tan desesperadamente que acaban botándolle a culpa ao inocente. Ninguén quere aceptalo. Ninguén. Pero aínda que non queiran crelo, é así. A única asasina son eu. Morrín quitándolle a vida pero porque ela me empurrou a facelo. Ela empurroume apertando o gatillo. Ela empurrou á pólvora para que aquel día de Xuño eu me vise forzada a entrarlle na cabeza.

A VIDA DE MARTA

Lucía Fuentes Busto (Anduriña)

3º premio de narrativa da 2ª categoría

Achegouse á xanela. Era de noite. A cidade gozaba nese instante dun continuo e profundo sono, e o vento xeado do norte irrompía na confusa escuridade golpeando incansable todo canto se achaba no seu camiño, creando unha especie de canción infestada de notas e silencios xordos e momentáneos. Pechou os ollos un instante. Estaba cansa e un pouco aparvada. O intenso murmurio da choiva e as pingas caendo nos charcos da calzada que logo se encherían de barro e sucidade, non a deixou durmir. Abriu os ollos de golpe cun xesto de sorpresa, unha luz iluminara o ceo desaparecendo velozmente, deixando un son abouxador que se asemellaba ao galope de cen cabalos desbocados. Aniñouse de novo na cama, cuberta ata arriba coa manta de la que lle trouxo o seu irmán daquela viaxe a Portugal e tentou non pensar en nada. En nada... Ás oito da mañá soou estarrecido o espertador. No ceo, aínda escuro, uns raios de sol abríanse paso e entraban no seu cuarto tal vagalumes titilando na frescura do aire. Estirou os músculos ata tensalos duramente e ergueuse. Na cadeira que estaba xunto ao radiador, xa frío, achábase a roupa que vestiría, preparada do día anterior como de costume.

Marta era fermosa e sabíao. Aos seus 25 anos xa traballaba no banco como secretaria de finanzas, e xa gozaba de certo recoñecemento no mundo financeiro coruñés onde destacaba por esa mirada estudadamente distraída.

Tras vestirse con aquel traxe un pouco clásico pero que contrastaba divinamente coa súa xuventuda, baixou as escaleiras e percorreu como un autómatas o camiño ao traballo. Era tan cedo que nas rúas non se escoitaba máis que o rumor das ondas do mar axitando a area, un son relaxante e maxestuoso que a ela lle encantaba.

Ao chegar sobre a mesa da súa oficina xacían numerosos papeis repletos de números, catro cuncas con restos de café, unha bandexa chea de migallas. Aínda que a sala era pequena, bastara para albergar dúas horas seguidas a tres homes de mediana idade

con aires burocráticos. Aquilo estaba feito un desastre, Marta premeu un botón e, ao cabo dun momento unha señora vestida de branco, dispúxose a limpar e ordenar aquel caos. Mentres a limpadora facía o seu traballo soou o teléfono e correu a collelo mentres uns poucos papeis borboleaban co airexo e caían ao chan sen podelos parar:

–Si? –contestou ao tempo que apañaba do chan os papeis.

–Como estás? –era Verónica, sempre falando con ese entusiasmo.

–Ben supoño.

–Hoxe teño o día libre, que tal che vén se quedamos para tomar algo? De paso, xa me contas como foi todo.

–De acordo. Ás cinco.

–No café do parque. Espérote –case sentenciou Verónica con decisión.

A xornada laboral xa acabara e desexaba con todas as súas forzas chegar á casa para poder comer e revolcarse un anaco na cadeira de brazos da sala de estar. Recolleu as súas cousas e dipúxose a volver ao seu fogar. De camiño os pensamentos ían enlazados uns con outros coma se dunha corda se tratasen. Olla eses varredores... pobres! Sinto pena deles, se estudasen tan só un pouco máis na súa infancia talvez.. pero non o fixeron. Míraos agora, todos cubertos de lixo ata o pescozo. Canto traballo queda aínda por facer hoxe, a treboada de onte á noite trouxo moita porcallada e refugallos ás beirarrúas. Non desexaría estar no seu pelexo, aínda que..... tampouco me comprace a min o meu traballo, que diaños! Ninguén está contento co que ten! Regresou á realidade cando un semáforo cambiou a cor verde brillante e por conseguinte un coche parou permitíndolle cruzar o paso de peóns. Marta apartou a mirada do coche declarando que lle lembraba ao coche novo que Marcos comprou hai dous meses, tamén vermello intenso.

Por fin na casa! O reloxo azul da cociña marcaba as dúas. Cambiou de roupa e púxose a facer a comida. Con sorte estará feita para as dúas e media –díxose, á vez que colocaba a pescada coas súas patacas adobadas no interior do forno. Un prato, cubertos, auga e a pescada formaban parte da mesa, escasos momentos despois. Ao terminar a comida Marta retirouse ao salón. Como lle gustaba aquela cadeira de brazos, grande e mol! Un ano antes o seu pai e ela elixírono para que formase parte do mobiliario do seu piso. Era como afundirse nun mar de coxíns que a acollían ata alcanzar un soño profundo e cegador. Non era para menos, custara o seu aínda que, sabía que podía permitirse iso e máis.

A pesar da tempestade da anterior noite, o sol emerxera cuberto de cando en vez por nubes pasaxeiras que creaban intervalos de luz e sombra. Marta estaba xa de camiño ao café que se situaba en fronte do parque facendo esquina e xa albiscou á súa amiga ao lonxe. Case todo o mundo a chamaba Vero, tiña os ollos acastañados e sobre estes advértense unhas cellas bastante poboadas. O seu cabelo era dun negro opaco e a súa forma de vestir moi peculiar e sempre á última.

A moza permanecía inmóbil á beira dun farol. As miradas das súas amigas cruzáronse un mero segundo e as dúas correron a abrazarse con cara de felicidade.

Entraron no local. As mesas eran grandes e as cadeiras moi cómodas e confortables. O camareiro achegouse e tomou nota: un descafeinado de sobre e un café só. Falaron da viaxe a Londres de Vero, do que fixera alá... do ocupada que estivera estes últimos meses e que por iso non puideran falar con máis frecuencia. Pola súa banda, Marta, un pouco máis pausada e triste, contoulle como sentía no traballo e como cada vez lle satisfacía menos ese mundo cheo de trepas e corruptos. Tanto título, tanto máster pero xa non lle vía sentido a seguir. Remataron o café e despedíronse efusivamente.

Durante esa semana reconto dos pagos hipotecarios do mes, ordenación en función da cantidade máis grande á pequena, utilizáronse parte destes beneficios para acabar de construír un edificio nos arredores, dous no centro e outro próximo á praia de Sta. Cristina. Repasaba mentalmente nesa mañá de sábado e decidiu que era o momento de parar e collerse un mes libre.

Facía un tempo espléndido para ser inverno. O balcón, ao cal se podía acceder desde a súa habitación, a de invitados e por suposto o salón víase á veciña colgar a roupa. Unha peza detrás doutra: seis calcetíns, dous deles sen parella, e os outros catro moi coloridos; tres camisetas, dúas de manga longa e unha curta; catro pantalóns vaqueiros; dous calzóns novos que parecías saídos da tenda e unhas zapatillas de pel suave descansaban na repisa da xanela. Marta contemplaba pacientemente as ondas do mar na súa travesía frenética cara á beira. Unhas gaivotas chiaban a súa melodía e outras ao lado oposto respondíanlle nun acorde sostido. A corrente do mar e o cheiro a peixes e marisqueo chegáballe de lonxe, así que decidiu saír unha volta polo porto.

Buscaría a Alex, o seu mellor amigo e traballador no porto. Na lonxa o arrecendo dos peixes recién chegados penetraba nunha viaxe cara aos seus pulmóns para saír de novo e buscar outra alma á que compracer. O asubío dun barco achegándose ao porto volveulle á realidade. 1000 kg de mexillóns –gritaba un!– 500 kg de salmón –dicía outro!– Un cargamento considerable o dese barco –comentou Alex, aproximándose a Marta. Esta sobresaltouse, pero recoñeceu ao instante aquela voz xoguetona. Pasaron a tarde xuntos. Marta sentía o gusto cando estaba con el. Con ese sorriso de orella a orella, o pelo louro e os ollos azuis de mirada pícara, facíano o mozo ideal para calquera moza namoradeira. Atractivo, cariñoso, intelixente... Sentíase tola por el.

Na casa de volta puxo o pixama e tardou pouco en decatarse ao mirarse no espello que a súa cara estaba encarnada coma un tomate. Ordenou un pouco o cuarto e baleirou case

por completo o armario. Nun recuncho atopábase medio oculta unha maleta cor violeta escuro, bastante grande, con numerosos apartamentos. Púxo a encima da cama, dobrou a roupa e colocouna no seu interior. Tamén meteu tres pares de zapatos á parte dos que xa levaría postos e trasladouse ao cuarto contiguo. O baño era luminoso e aparentaba un estado hixiénico e pulcro recolleu no neceser todo o que precisaba e comprobouno todo: cazadora negra si, botas si, vestido gris de pescozo alto si, peite si, pasta de dentes e cepillo si, roupa interior si, calcetíns si, computador si, carteira si, chaves si, móbil... Todo no seu sitio. Saíu e pechou ben a casa. A estación de autobuses non quedaba moi lonxe, aínda así preferiu chamar un taxi. Este deixoua xusto á entrada, era cedo e non había moita xente. Ao ser domingo tampouco é que fora haber unha estampida precisamente. Foise para un bar próximo e tomou un croissant cun descafeinado ben quente. Non se sabe porque pero sempre que ía a calquera establecemento adoitaba pedir descafeinado. Non era unha moza remisa aos téis nin ás infusións. Facía un pouco de frío, xa o notou ao saír do portal e por iso preferiu pórse a bufanda que levaba no bolso. O bus saía ás once e aínda faltaba tempo. Acomodouse na butaca e púxose a ollar por riba unha das revistas que había sobre a mesa.

Faltaban nin máis nin menos que quince minutos para que o bus emprendese a súa saída. Marta levantouse e dirixiuse ao mostrador para pagar. Completado este labor e coa carteira aínda na man observou como chegaba un autocar que, en letras grandes e claras puña: A Coruña-Santiago-Noia-Portosíño.

O traxecto era simple ata Noia, logo tocaba coller outro bus ata portosíño, o cal era sempre un incordio, cando se ten que cambiar de bus no medio do traxecto fai que un estea pendente. Marta colocou a súa equipaxe na comporta de abaixo e subiu. Pagou ao condutor e sentou nun asento da dereita, no centro. A primeira hora de percorrido pasouna lendo un libro: “A Raíña Vermella” cunha curiosa coroa de prata impresa na capa da que

brotaba unha sustancia líquida, vermella e consistente. Despois de facer parada en Noia, foille prestando moita máis atención á paisaxe. Os cambios na paisaxe eran evidentes, aínda non vira a ponte nova xa rematada, que modificaba absolutamente a postal retida na súa memoria. Non deixaba de preguntarse como a recibirían na casa, se os pais estarían contentos con volver vela, porque ela devecía coas ganas de abrazalos.

Portosíño era pequeno e cálido, moi visitado e sempre ategado no verán de bañistas. Precisamente a casona que daba fronte á estatua do alto da fermosa praia, era a casa dos seus pais. Por fóra non parecía moita cousa, pero en verdade contaba con tres pisos e un ático marabilloso onde tomar o sol espida e un garaxe enorme. Tocou o timbre e logo dun minuto saíron abrir. Era súa nai. Abrazáronse longa e profundamente, foi moito o tempo sen vir.

A nai acollía a Marta feliz de que fose quedar unhas semanas na vila e, por suposto, o pai compartía o mesmo sentimento. Falaron un intre os tres sobre como lle fora estes dous anos no banco. Ela limitouse a responder que moi ben e que lle gustaba para non decepcionar ao seu pai, aínda que a realidade fose outra. Máis tarde, antes de comer, Marta dispúxose a colocar as súas cousas e planificar as seguintes semanas. Desde o seu cuarto vía o raposo disecado que dende as súa nenez coroaba o corredor e algúns cadros de dubidoso gusto.

Foi así como entrou nos recordos de dous anos atrás. Eses recordos que lle impedían volver a este lugar, eses que a tiñan trastornada e infeliz. Coa pel de pita e os remorsos a roerlle a alma porque nin un minuto deixara de se sentir culpable, tentou apartar coma sempre eses pensamentos, pero hoxe estaban rebeldes e volvían sen permiso, con máis intensidade se cabe, atormentando a súa cabeza.

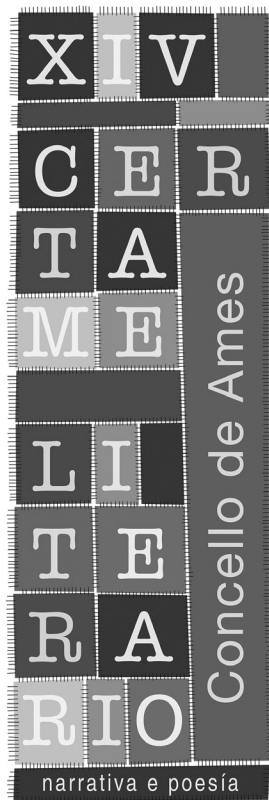
O retrato da súa irmá non deixaba de mirala dende a cómoda, tería aí cinco anos, e preguntábase como fora posible que esa vida tan inocente se esvaeceuse tan rápido coma quen bebe un vaso de auga, tan sen sentido, tan inxustamente. Lembrou pausadamente sen pretendelo. Os tres no coche de papá, Marcos, Carla e ela. Carla con 16 anos naquel momento e como unha nena, sempre teimando polo asento do copiloto. Decía que quería aprender a conducir. Era lóxico, só lle faltaban dous anos para sacar o carné e leváballe a alma conducir, mesmo soñaba con iso. No camiño a Ourense unha das rodas do coche pinchou e meu irmán, experto condutor, e antigo alumno de Automoción, cambiou a roda nun chisco e volvemos entrar. Fixeime que no chan quedaba un parafuso pero non lle dei importancia. En plena marcha a roda do coche cambaleou e nun segundo soltouse a chapa sen nos percatar, Marcos perdeu o control, fixo un xiro repentino á esquerda e fomos contra un poste da luz. Con tan mala sorte que, o poste veu abaixo e caeu en todo o lateral dereito do coche, esmagando a miña irmá no seu interior. Marcos e eu só tiñamos unhas poucas contusións pero a dor infinita ao ver morrer a nosa irmá pequena, impotentes, paralizados, sen saber que facer. Isto foi o que Marta declarou desconsolada no xuízo cando investigaron o caso. Aqueles minutos interminables onde os bombeiros tentaban sacar o corpo destrozado de Carla e a cara dos seus pais ao recibir a noticia facían que Marta cada vez que viña entrase nesta melancolía, nesta angustia. Pero a vida segue, e sábeo.

Ouviu á súa nai chamala para xantar. Levantouse e camiñou con paso firme cara á cociña. “Vou nai!!”

SINFONÍA CON QUINTO ESQUERDA

Antonio Piñeiro Fernández (Sebeiro)

1º premio de narrativa da 3ª categoría

A rutina é coma un adormecer, un sono no que vas caendo e que non te deixa ventalo. Daquela apenas son uns segundos, e a sensación é xa máis dun derrubamento ca dun desmaio. Máis dun naufraxio ca dun afogo. A da rutina é esa auga falsa. Iso é o que se pensa. Sempre o mesmo. Cada mañá, cada tarde, a cada hora. O cheiro a fritido ou a graxa de ascensor, o frío do bloque, o noiro da mira, o son da cisterna do sexto esquerda. Cada cousa no seu sitio. Non te esquezas disto. Non te esquezas do outro. As chaves, a carteira, as tarxetas. Ese molesto avultamento dos cartos soltos no peto do pantalón. Subir. Baixar. A iso me refiro. Ao de volverse un autómatas. Seguro que o experimentaron máis dunha vez. Unha silueta na xanela. Matar o tempo. Vaia frase: matar o tempo. Bucinas soando, televisores escintilando noutras xanelas, a cor edulcorada dos programas lixo, os anuncios -volvemos en seis minutos-, o vermello morto de *Al rojo vivo*, a pándega dos informativos ou o gris das siluetas, tombadas nos sofás, escoitando sen escoitar. Decatáronse do rápido que falan agora na televisión? Coma un grixo de fondo do que, pasados uns minutos, xa non se lembra nada. Algunha vez terán notado tamén vostedes ese tipo de empacho. Sobre todo o da cisterna, o son da cisterna do sexto, que ven xusto despois do tintín das chaves, os tacóns e os soltos, ao deixalos sobre o recibidor. Si, só por eses tres sons pódese chegar a saber todo o que hai que saber dunha vida. Probablemente tamén alguén o terá pensado da miña, no meu quinto esquerda. Era venres, vinte e sete de marzo. Por diante estaba a Semana Santa. Dez días, contando co luns de Pascua. O que precisas é un recoñecemento -aconselláranme-, e alí xa lle contas o que che pasa. Isto é máis común do que cres, home. Isto que tes é tensión, agarrotamento. Mira. Mira como están estas cervicais. E pinzábanme, co polgar e o mostreiro, no músculo do pescozo. Colle uns días de repouso, onde non te coñeza ninguén. Reláxate. Xa o verás. Antes de que te decates estarás coma novo. Así que o mareo foi a escusa para facer a consulta. Desabróchese. Respire. Abra a boca. Aguante a respiración. As previsibles

respostas do doutor. Ten vostede algo de palpitación e algo de insomnio. Pero nada de que preocuparse. O ritmo de vida, xa sabe. As presións. Si. Xa sabía. E sabía tamén que ao único ao que fora era a facerme aconsellar unha semana na paz do campo. Verá que recordos lle trae. Que aproveitase a ponte. Coma se non puidese tomar esa decisión por min mesmo, ou necesitase a prescrición que xustificase o gasto. Mire, hai cousas que non teñen prezo. Sentar ao raso, na herba, baixo unha árbore, na sombra virxe dun río, nunha pousada calquera, unha desas de turismo rural: madeira, barro, paxaros, bosque, porcós, galiñas. Os quinos, ah!, os marcotes. A especie omnívora dos meus libros escolares. O cheiro sacratísimo das pias e a liberdade. Ese mesmo venres, pola tarde, ao chegar ao piso, preparei un sándwich, saquei unha cervexa, púxenme ao teclado, abrín o google e puxen: escapada, campo, descanso.

Había moitos, pero o lugar que me gustou quedaba algo afastado, a máis de oitocentos quilómetros, dos cales uns douscentos por estradas secundarias e camiños comarcais. A granxa ofrecía aloxamento en réxime de pensión completa, sendeirismo e uns servizos cuxo atractivo estaba na sinxeleza doutros tempos. É perfecto -pensei-. Mirei o prezo. Non -dixen para min-. Que cona de prezo. Esta vez non. Todos os gastos incluídos. A continuación calculei o tempo que me levaría a viaxe. Seguramente case todo o día. Mentres o calculaba toquei, instintivamente, o vulto do peto. Metín a man. Agarrei o solto. Guindeino sobre a mesa. Deixou, ao se espallar, ese arouxo recoñecible do metal canso. Quedei ollando as moedas. O home é un animal de costumes. Si. Iso, que se di tanto, lérao en Dickens, coido. O home é un animal de costumes, de eternos retornos. Un animal de costumes e diñeiro -pensei-. Non sei se chegara a lelo en Nietzsche. Ou algo moi parecido. Aquela lería do materialismo. Enriba das moedas estaba a pantalla. Reafirmeime na certeza de que o lugar era idóneo. Xusto o que necesitaba.

Levei a equipaxe mínima. Nin sequera o teléfono. Farei vida o máis natural. Conducirei eu mesmo. Pararei o imprescindible. Cheguei de anoitecida, canso, moi canso, con ese cansazo de asfalto, liña descontinua, monotonía e flanela de automóbil. Isto si que é estar canso de verdade -cismeí-. E tombeime, feliz, sobre a cama. Algo, debaixo, no somier, produciu un rechouchío coma de resortes ancestrais. Facía moito, moito tempo que non volvera oír o arrolar dun humilde colchón de resortes. Ah!, dez días de paz -pensei outra vez mirando ao teito, mentres un ou dous matakandís daban voltas, sobre a miña cabeza, ao redor da lámpada-. Ah!, o cheiro das piaras. Era xa tarde. Mañá desfarei a maleta. Mañá desquitareime cun bo almorzo. Tomara un refrixerio nun bar de gasolineira. Decidín prescindir da cea. Quitei a roupa. Fixen dun xeito automático, coma sempre, o movemento de dobrar os pantalóns, con coidado de manter a boca dos petos cara arriba, para evitar que caesen as chaves ou as moedas que esa vez non levaba. Recoñezo que non puiden evitar certo desacougo ante a ausencia do tintín. Tampouco o esbozar un sorriso. Alí mesmo, tombado, apaguei a luz e pechei os ollos. Pareceume que non amencera aínda cando volví abrilo. Espertárame un galo, o doce e despreocupado aviso das graxas. A miña primeira reacción foi outro sorriso. Que profundamente durmín. Que curta se me fixo a noite. Ao primeiro galo seguiuno outro, na distancia, e logo outro, máis lonxe, e outro, e logo outros dous. Busquei algunha regaña nas contraventás, para comprobar canta luz había fóra. Pero non había. Non había luz ningunha, aínda. Seguiron sumándose galos ao concerto, ata que un par de ducias, máis ou menos, de chíos, alaridos, estridencias de galiñeiro, dende os catro puntos cardinais, borraron da miña boca a expresión coa que durmira e acordara. Freguei os ollos. Desvigorizado o sono, xa non puiden volver durmir. Uns minutos despois soaron matraquiños arrancando cara ás labranzas. O agro, que madruga para aproveitar a fresca -cismeí-. Encirradas pola familiaridade dos motores, as galiñas iniciaron un cloteo no galiñeiro que

había, parede con parede, baixo a casa. Poucos minutos despois dos matraquiños, escoitei os berros dos campesiños. Pareceume que aguilloaban animais que, pola súa banda, queixábanse e soltaban rumiadas e mus inutilmente, mentres empuxaban ou turraban, entre brúos e renxidos, das rodas e as carretas. O metal contra a rocha, o eixo contra o mión, a vara contra o lombo. Os bois apezuñaban o camiño. Facían máis mus. Algúns levaban chocas colgando do pescozo. Os cans saltaban e ladraban arredor. As xugadas resopraban, os aguillóns embizcaban e as táboas cambaban, mentres daban as seis e os galos, lonxe de conformarse, formaban unha salutación coral á amencida. E iso que aínda non se levantara, por levante, máis ca unha faísca primeira de luz, enganosamente rosa.

Soou a primeira campá do día ao lonxe, na pequena capela rural. Observei as paredes maínzas da casiña de campo. Semellaban tan frouxas coma dentes de leite. Palla de millo, barro e auga. É a falta de costume -díxenme-. O corpo estraña estes sons o primeiro día. Mañá xa non notarei nada. Pero o sol apareceu tamén, por fin, arrastrando os seus regueiros de vida e, con eles, o arouxo das copas do bosque. Unha onomatopea de árbores crepitando e abríndose á temperatura crecente do albor. Iniciada a primavera, resoaba todo coma nunha madeira fresca, húmida aínda. E un talador facía roucar a serra, detrás do horizonte. E os paxaros, en cincuenta ou cen dialectos distintos, todos á vez, algueiraban entre cardumes de insectos e silvas. Gorxas, chíos, trilos incompletos, desastrados, matinais. Os pardais indo, baixando, ascendendo, as árbores, o chan, alborozados, tropeizando uns con outros.

Un dos paxaros –poida que fose unha torcaz– decidiu situarse sobre o couzón do tellado da casa, e botou unha hora ou máis –uh, uh, ululú–, en series precisas –uh, uh, ululú–, ululando, coma un pingar, unha tortura sonora. Cando comezou a chegar o recendo a pan torrado, rubindo por entre as táboas grechas do piso, era tan intenso que varreu da miña mente, excepto os ruídos, calquera

outro pensamento. O piso antollábaseme coma de papel, dunha madeira insuficiente. Por algunhas fírgoas semellaba deixarse oír a actividade do servizo, abaixo, na parte principal: pasos, pegadas, louza. Alguén se puxo tamén a picar allos. Xa o poden imaxinar. Era, por fin, a plena luz do día. Botei os pés ao chan para ir ao cuarto de baño e, de súpeto, a curiosa mestura do allo e o pan torrado agudizoume os sentidos. Mirei o reloxo. Caín na conta de que entre os galos e a saída do sol pasaran nada menos que dúas horas. De que, nese mesmo intervalo, tamén foran deixando de croar as ras do estanque, de soprar os mouchos, de ouvear o can lunático, de trillar os grilos, ou as cigarras, ou o que fora, e os mosquitos, que adoitan pasar as noites zoando sobre os corpos durmidos, retirábanse xa aos seus catafalcos, borrachos de sangue ou de vaca. Sentín a comechón estendéndose pola pel, por todas as partes. Unha primeira vaga de calor do día comezou a azoutar e a roelo todo. A vexetación crepitou con máis forza. Máis mus, posiblemente volvendo co primeiro feo, pasados uns minutos das sete e media da mañá (volvín mirar o reloxo) antecederon a un sospeitoso instante de silencio absoluto. Meu Deus! -balbucín- por fin. Mais, ía fregar outra vez os ollos cando a campá ermitá, aguda e agreste, volveu soar e encirrar, en segunda algueirada, a orquestra dos currais.

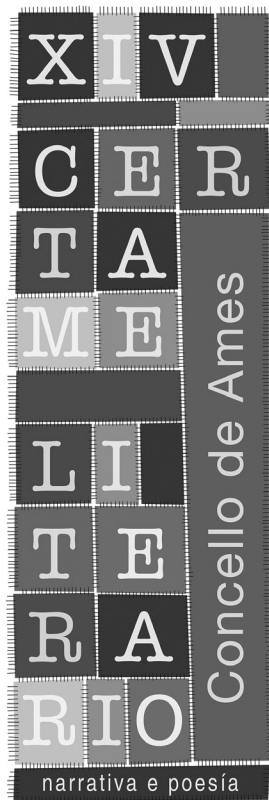
Erguinme. Vestinme co que trouxera. Agarrei a maleta e metín nela o pouco que sacara. Ao terminar de almorzar deixei a nota de agradecemento enriba da mesa, xunto ao pan quente e o allo picado. Fun polo coche. Non recordo, dese instante, máis ca o pé premendo o pedal do acelerador. Regresei, desrodando os camiños comarcais e as estradas secundarias, facendo as paradas xustas, conducindo ata divisar os primeiros bloques e meterme, pola avenida, no corazón da cidade. Os ollos vermellos, venosos. Pasara na estrada todo o día e faltaba pouco para que escurecese de novo. Entrei na cafetaría. Toda a cidade se retiraba a descansar. Azueiras de televisor que se mesturaban coma unha choiva alta. Pedín un descafeinado con croissant. Deseguido outro. Pedín e

tomei un terceiro croissant mentres recibía, cunha risa parva e un proído no ceo do estómago, o familiar son dun par de bucinas últimas. O sabor do café estralou, coma unha vella froita cálida, no padal. Notei como baixaba pola gorxa. Olleime no espello que adoita haber tras o mostrador de todas as cafetarías de cidade. As pálpebras inferiores, segundo o café baixaba, ían recuperando o gris ou o mórbido rutineiro de fumes, de luns ou de hora punta. Metín o coche no garaxe e subín ao meu quinto esquerda, dando grazas ao ceo, sentindo pasar ritmicamente as plantas pola gramalleira do ascensor. Entrei, botei as persianas, desvestinme, tireime sobre a cama e deixei que os ollos fosen pechándose lentamente, respirando, comprobando que non me quedaba eco ningún do coro silvestre na cabeza, para agardar o sono.

O home é un animal de costumes, etcétera. Non me pregunten se foi Nietzsche, ou Freud, ou quen fose. Iso é o de menos. O que conta é que agardei, non demasiado, só ata que o son dunhas chaves, dos cartos soltos ou a cisterna, arriba, no sexto esquerda, me devolveu por fin ao comfortable, cálido sono da rutina.

PEL DE MAZÁ

Santiago Casal Quintáns (Simón Santos Arteal)

2º premio de narrativa da 3ª categoría

O traballo no complexo astrofísico de Hermosilla satisfacía dabondo as ansias de investigación dos residentes. Tódalas enerxías estaban dirixidas a escudriñar os últimos confíns do Universo buscando luces reveladoras sobre a súa orixe. Arrastrados por esa paixón, os seus horarios eran caóticos, a súa vida desordenada e de todo iso derivaba un aspecto físico en xeral deplorable tendo en conta a xuventude de tódolos membros. Había detrás de todo, ademais de fame por saber, un espírito competitivo extremo entre todos os que conformaban o equipo de investigación. Os seus currículos rivalizaban respecto do número de cometas e asteroides descubertos pero o que todos ansiaban era acuñar co seu nome a supernovas estoupando, a galaxias elípticas, estrelas dobres, quasars, buratos negros, e por iso queimaban as súas pestanas furgando día e noite entre a materia escura.

Aquela rutina absorbente en Calar Alto mantíñaos afastados de calquera inclinación a sucumbir ante tentacións hedonistas que puidesen distraelos da súa carreira contra o reloxo, loitando fronte a equipos semellantes salpicados polos sete continentes, entendendo que tamén había bases no Ártico e na Antártida. Só dende a austeridade e a observación dunhas pautas de vida alleas case por completo aos praceres terreaís excitantes éralles doado manter o enfoque e a concentración máis absolutos na súa inxente tarefa detrás dun éxito que había de presentarse sen avisar.

Así as cousas, en Marzo do ano pasado ingresou no complexo unha moza científica doutorada pola Universidade de Colonia e enviada polos alemáns para abrir unha nova vía de investigación: buscar planetas con condicións similares ás da Terra na veciña galaxia de Andrómeda, a dous millóns e medio de anos luz de distancia.

A partir dese día, aínda sen pretendelo, a rapaza revolucionou a actividade cotiá no centro. A súa presenza era un sopro de aire fresco para todos os teimudos buscadores da clave da orixe do universo. Significaba a constatación de que o mundo podía

resumir toda a capacidade de xuntar beleza e orde dentro do aparente caos na forma daquela unidade de carbono espléndida, única, singular e deliciosa que reunía nun volume tan limitado todos os segredos que o grupo ansiaba descubrir.

Os costumes do equipo de investigadores e ata os seus hábitos na base cambiaron dende a chegada de Lulú. Todos tornaron máis diúrnos e quitáronlle o po ás máquinas do ximnasio. En torno á rapaza formouse unha verdadeira cuadrilla de amantes da vida sa. Corrían polos piñeirais, practicaban ioga e vían o ceo como algo fermoso e non só como a despensa onde saciar as súas ambicións. Cada un de eles, coas súas armas, entrou no xogo de reclamar a atención da señorita Aspern, de ir gañando parcelas do seu tempo compartido.

Pero a forte personalidade daquela moza madura obrigounos a ir con tento. A rapaza non toleraba o exceso de atencións nin tampouco que acoutasen o seu espazo vital. Eses erros deixaran fóra da lista dos aspirantes a gañar o seu corazón a Frank Soros, que a viña abafando tódalas mañás cun correo de benvida ocorrente e anticipado á competencia; a Willy Grass, que lle facía chegar unha rosa vermella ás dez en punto; a Favio Lamperti, que se ofrecía a filtrar os datos máis relevantes dos varridos do telescopio na franxa horaria que nutría o traballo posterior de Lulú. Á hora do xantar, na cantina do complexo, todos rivalizaban en amabilidade, en cederlle o mellor sitio á moza e en facer manobras calculadas para sentar ó seu carón. Resultaba curioso considerar como miles de anos de civilización non cambiaran un ápice os protocolos do cortexo. Lulú parecía vivir todo aquilo sen inmutarse. O seu comportamento e hábitos semellaban invariables e non facía esforzo ningún de afirmación para conseguir que todo o mundo respectase o seu dereito a ler o xornal tranquilamente.

Ela non tiña a culpa da rotundidade do seu atractivo nin das mensaxes subliminais que aquela tropa cría ler en tódolos seus xestos, os seus movementos, o seu xeito de vestirse. Ela non

era culpable de ter vinte e oito espléndidos anos, unha anatomía fermosa, privilexiada e unha expresión emocional de serena madurez a pesar da súa xuventude; uns trazos rotundos, nada neutrais: mandíbula trapezoidal que non obstante emanaba seguridade matizada pola suavidade carnosa dunha boca inacabable; nariz moi recto, de aletas vivas que se ensanchaban coas pequenas inflexións dos humores; ollos azul cinza, inmensos, riscados, baixo unhas cellas case rectas moi separadas a unha da outra, cunha pequena mata caótica no inicio que, respectada en toda a súa pequena abundancia orixinal, indicaba o equilibrio entre o salvaxe e o civilizado. Toda ela, enteira, destilaba un aire inequívoco de aceptación e autoestima acolledoras que os falcatruáns que tiña por compañeiros interpretaban como unha invitación a derrubar todas as barreiras. O gusto polos detalles, salpicados con harmonía ao longo da súa anatomía e a súa vestimenta, remataban por redondear a impresión de estar ante unha esteta, creadora de sensacións sen pretendelo en aparencia.

Pero o espectáculo da manda de superviventes tentando monopolizar toda a súa atención empezaba a resultar grotesco. Recordaba a aquelas festas patronais nas que se repartían, de balde, sardiñas e empanada. Mais de entre tódolos compañeiros, un tal Pedro Barreiros, “o galego”, era o único desa especie de homes incapaces de gardar cola diante do espectáculo patético de pelexas e golpes entre os veraneantes por conseguir unha bandexa de sardiñas.

Lulú non merecía un asedio de baixa estofa e o subconsciente de Barreiros apanouse para facelo emerxer como unha persoa nobre nunha mediación salvadora, interpoñendo un novo estilo, máis civilizado e sutil, entre a moza e a tribo. A súa abordaxe foi indirecta, sixelosa, construída cunha velocidade lenta, dende a expresión do interese velado polo achegamento pero sen caer naquel exceso de solicitude que fora descartando aos outros pretendentes na carreira por chegar ó seu corazón. Soubo atopar

o punto de amabilidade e proximidade propio dun compañeiro leal e só cando ela lle enviaba avisos nos seus encontros acurtou, sen tomar aínda licenzas de confianza que non lle correspondían, a distancia de seguridade entre os dous.

Pero a súa disciplina premeditada ameazaba con esvaeirse nas últimas semanas. Aqueles ollos azul cincenta, profundos como o mar, que ao mirar revolvían nas entrañas máis profundas do seu pensamento buscando información e respostas, estaban a abrir fendas nos muros dos seus principios. Co paso dos días, resultáballe máis difícil non hiper ventilar na súa presenza e ás veces chegaba a tatear frases, nerviosamente, dentro da conversación. A ela, non obstante, a situación parecíalle divertida. E no centro de traballo, a súa colaboración profesional ía en aumento na mesma medida en que diminuía a que mantiña co resto do equipo.

Os compañeiros sentíronse traizoados. Sentían que a súa masculinidade quedara cuestionada e comezaron a urdir un plan para afundir a Barreiros, para ridiculizalo aos ollos de Lulú con estratexias tan infantís como ruíns: facendo chanzas do seu aspecto, do seu xeito de comportarse, pouco sincero, cando falaba coa moza; queixáronse por conduto oficial dunha suposta falta de compañeirismo e de falta de cooperación no traballo. Isto último foi o que máis amolou a Pedro Barreiros, ata o punto de abrir unha fenda real entre el e o equipo. Mentres tanto, as citas con Lulú nas horas de ocio fixéronse habituais e entre eles dous estaba a fraguar algo. No seu proceso de descuberta, nas distancias curtas, os nervios de Pedro esfumáronse e deron paso a unha etapa de admiración mutua. Gustáballes o que ían atopando o un no outro e ademais había química entre os dous. Iso axudou ó mozo, máis vulnerable, a soportar mellor o acoso daqueles elementos e as miserias que ían contándolle á súa admirada colega sen que ela lles dese a menor credibilidade.

Pero o problema cobrou outra dimensión cando algunhas desas mentiras chegaron interesadamente ao despacho do Director de

Investigación. Pedro foi citado e acudiu a un acareo sen coñecer a materia das acusacións e, con rabia, houbo de desarmar unha a unha probas falsas que introduciran no seu ordenador para tentar demostrar que estaba a lucrase do traballo do equipo. Urdíranos tan ben que só dende os sentimentos e o coñecemento cada vez maior que Lulú atesouraba sobre a natureza e a bonhomía do mozo se podía comprender que ela crese desde o principio na súa inocencia.

Finalmente, en atención ao seu dilatado e brillante currículo de entrega ao Proxecto, mantiveron a Barreiros na Empresa pero cun novo destino: o Observatorio asociado do deserto de Atacama. Calquera recurso ou unha opción diferente era inútil pola imposibilidade de formular sequera un traballo de equipo con aqueles nove elementos.

Non lle custou moito convencer a Lulú de que abandonar o seu posto significaría renunciar a un futuro brillante. Manterían a comunicación coa axuda da tecnoloxía e xa máis tarde se vería o que faceren coas súas vidas. Ás seis da mañá, lixeiro de equipaxe, subiu a bordo dun 747 rumbo a Santiago de Chile. Neses momentos, xa montado no avión e sobre o océano, tomou ao fin conciencia clara de que lle arrincaran unha parte da súa motivación vital, a dentadas.

No complexo hispano-chileno-alemán de Outeiro Alto o ambiente de traballo era frío, aséptico, pero sempre dentro da corrección máis absoluta. Só un chileno e Barreiros atenuaban a maioría absoluta de alemáns e polacos. Os do Norte bebían moito nas súas horas de ocio, pero de regreso ao traballo todo era dunha frialdade planificada e protocolaria. O xeito no que a Dirección promovía o traballo colectivo cimentábase en dúas reunións semanais nas que cada un explicaba os seus avances e demandaba as axudas que precisaba. Dentro daquela especie de banco de tempo que funcionaba máis que aceptablemente todos se coidaban de non pedir máis axuda da necesaria. E ese era o

clima que Barreiros prefería para avanzar nas súas investigacións, que concluíron, despois de dous anos, co descubrimento dunha nova galaxia, emisora de inmensas cantidades de raios X.

A noticia foi publicada nas máis prestixiosas revistas científicas. Tódolos membros do complexo foron agasallados por Helmut Khöl e condecorados coa Cruz de Grande Oficial da Orde do Mérito da República Federal Alemá. No seu discurso, dunha diplomacia calculada e precisa, Pedro Barreiros fixo un recoñecemento expreso ao grande apoio recibido no pasado por parte do equipo de Hermosilla, en Almería, ata cristalizar na existencia de varios proxectos punteiros.

Cun permiso dunha semana, o xove investigador reuniuse con Lulú en París. Había dous anos que non se vían. Era el o que mantivera a distancia. Nunca soubera alimentar unha relación dende a ausencia física e só a paciencia e a insistencia telefónica de Lulú lograron que a relación non morrera prematuramente.

Lulú estaba radiante aquela mañá de primavera. Un sinxelo vestido como os das campesiñas toscanas realzaba as súas formas proporcionadas e dáballe un estilo desenfadado e espontáneo que contrastaba dun xeito delicioso coa súa madurez en plena xuventude. Pola súa forma de collelo do brazo e de arrouparse co seu corpo, en cada instante podía percibir Barreiros a intensidade do seu latexo vital. Amouna tanto e tan amodo no hotel Margueritte! Quería que aquela tarde e a súa noite durasen como unha vida para levar de volta a Chile o recendo a mazá da súa pel e o recordo do seu abrazo trémulo e entregado nos desbordamentos da emoción.

Foron dous días inesquecibles: ela, Pedro e o puro presente. O día da súa marcha o galego botou un somnífero no vaso de viño da súa amada para evitar a dor da despedida. Deixoulle unha nota concisa: “Lulú, meu amor, chamareite dende Chile”. A punto de embarcar en Orly nun Boeing da compañía LAN Airlines recibiu

unha chamada de Berlín. Bertram Westtermann, director xeral da súa empresa, comunicáballe o interese da Casa en que volvese a Almería para coordinar unha nova investigación sobre a xénese das emisións de raios gamma. Pareceulle un soño e, despois de metabolizar a adrenalina, tomou un taxi de volta ao hotel para darlle a sorpresa a Lulú.

No camiño, parou nun ultramarinos para coller churros e chocolate en onzas. Sabía que ela devecía por almorzar na cama. A douscentos metros do hotel atopouse cun atasco. Sentiu as sereas da policía e das ambulancias. Deulle unha propina ao taxi e despediuno para cubrir a pé a distancia que o separaba de Lulú. Ía a pensar na súa emoción cando, almorzando na cama, lle dese a noticia. Entón puido ver moitas persoas en círculo no medio da rúa, fronte á porta do hotel. Co corazón sobresaltado e incapaz de acceder ao centro do tumulto o conserxe do hotel reveloulle: Unha desgracia; unha moza, clienta da casa, ven de tirarse pola ventá!

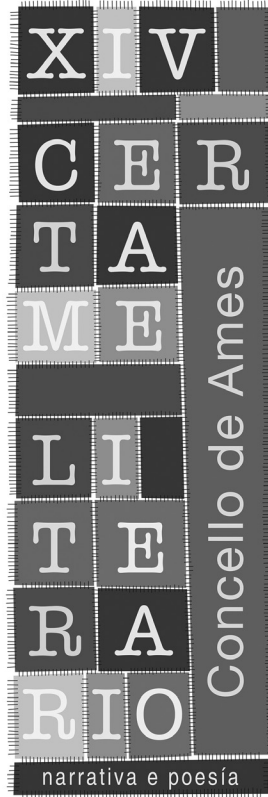
Barreiros voou polas escaleiras ata o cuarto 219. Aporreou a porta. Ninguén contestaba. Desesperado, derrubouna dunha patada... –Ei. Mmmmmh! Que pasa? É moi cedo aínda. Ven, métete na cama aquí, comigo, meu amor!

O galego envolveu o corpo quente e acolledor de Lulú dentro do seu e, tranquilizado polo seu rosar de gata agradecida, abandonouse ao pracer do contacto coa súa pel de mazá.

OMNISCENCIA

Martiño Maseda Lozano (Marxoi Maslo)

3º premio de narrativa da 3ª categoría

A cousa non ía ser doada. Mais estaba canso de agardar a que se arranxase de xeito fortuíto. Non ía ocorrer e, por outra parte, iso viña sendo unha elucubración que residía en mentes domeadas por unha elevada dose de infantilismo; doenza pola que el non se sentía afectado. Levaba días matinando naquela solución final, e non había tempo para recuar. Esa era unha postura propia de seres pusilánimes e xamais permitiría que tal actitude ousase posuír a súa determinante vontade. Sempre quixo ser un líder, alguén recoñecido e respectado, e se vacilaba nas súas decisións non o tomarían en serio. Ademais o sistema precisaba de individuos coma el, que aspirasen a sobresaír por riba da mediocridade. Naquel novo proxecto, que se ideaba na súa cabeza, non se admitían nin erros do pasado nin máculas que puidesen ensombrecer o fulgor da vitoria definitiva.

Mirou o reloxo, xa pasaba da media tarde. Tamén enxergou ao seu redor e deixouse empapar polo silencio atrapado na paisaxe agrisada do outono. O primeiro acto do proceso catártico estaba consumado.

Avanzou uns pasos polo xardín, que se estendía ao largo da parte posterior da casa, ata alcanzar un miradoiro que se erguía nunha esquina do mesmo. Subiu os tres chanzos que o levantaban do chan. Diante del abriuse un abismo de abandono e indiferenza. De medo e inexistencia. Se cadra por iso o seu corpo ficou irto sobre o pavimento cerámico daquela atalaia flanqueada de plantas e froiteiras, rodeada de vida e poder. E os seus ollos pasmaron tesos nun punto concreto do averno, creado por ese carácter criminal que, de sempre, agochou dentro de si o home. Desde o seu estratéxico outeiro albiscou a columna fina de fume que aínda continuaba gabeando das entrañas do crematorio. Só cinza quedaba onde antes houbera seres submisos, ignorantes do tráxico final que lles agardaba. Daquela, non puido evitar experimentar unha sensación de endeusamento, ao tempo que respiraba aquel recendo a morte. Pechou os ollos, podía imaxinalos retorcerse

entre as lapas, escoitar os seus berros de dor durante o estado de agonía. No seu pensamento ía recoñecendo a identidade de todos eles. Dalgúns, incluso, afondara no estudo das súas vidas, mentres que noutros nin sequera reparara o tempo suficiente como para consideralos seres relevantes. Viñeran da nada, e acolléraos consigo, permitíndolles que se converteran en compañeiros de viaxe no traxecto vital. Incluso, en sabedores recíprocos de escuras intimidades. E iso podía supoñer unha ousadía que o facía sentirse débil, indefenso, un posible xoguete en mans alleas. Algo que contraviña os principios do seu férreo dogma. Talvez esa fraqueza persoal empurrouno a que a sentenza fose máis contundente, sen deixar fendas polas que verse atacado. Así debía ser o espírito dun líder. Loitara moito contra os seus propios demos para chegar a aquel nivel e non ía retroceder. O sistema era demasiado depredador como para amosarse frouxo diante das súas fouces. Cansara de aturalos e quería obrigalos a retornar ao lugar de onde xurdiran, ou, aínda que non o manifestaba de xeito explícito e descarnado, chegar máis lonxe e facelos desaparecer. Dáballe igual cal fose o prezo. Sentíase con ánimo para asumilo.

Unha auréola de súbita fachenda engalanou o seu corpo coas ínfulas dun autócrata. Axiña comezaba a debuxarse nos seus beizos o esbozo dun sorriso, cando unha voz inesperada e feminina rachou o fío da súa abstracción preguntando:

A que ule?

Tardou uns segundos en responder. Sentiuse vulnerable, atrapado no labirinto do seu propio segredo. Mantívose ríxido ollando como un fío fumarento se diluíu no aire, asemade ponderando a fortaleza das súas futuras palabras.

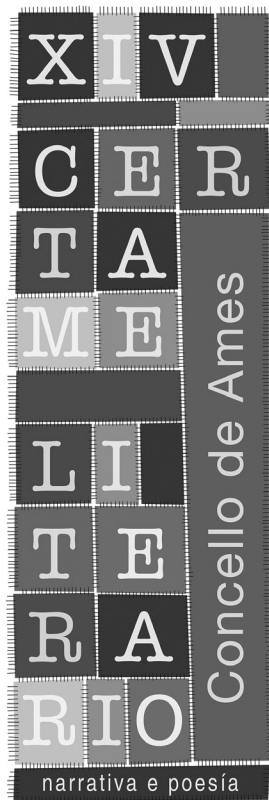
A novela mediocre, aclarou sen abrir os ollos e fregando entre os dedos da man dereita as paredes do acendedor homicida.

ROMANCE DA MOZA QUE QUERÍA SER TAMÉN ANDORIÑA

Paula Domínguez Barreiro (Meliña)

1º premio de poesía da 1ª categoría

O sol desfaise en dourados
a praia, de area fina,
as pedras de prata gris
e o ulido a sal mariña.

Íspea a brisa, mainiño,
e é doce cal margarida
sorri a terra nos seus ollos,
os máis fermosos que vira.

De súpeto, el aparece
e róuballa ás andoriñas
agarímaa, abrázaa ...
de aloumiños vai vestida.

Ocúltaa a ollos feros
“ansío que sexas miña”.
Ela non é de ninguén,
férvella no sangue a ira.

Chora agora silenciosa
teme ó intre en que a bica,
nas falsas garras de area
do monstro da bela risa.

Mudaron os agarimos
en crueldades que el perfila
e agora negrexo o sol
e calan as andoriñas.

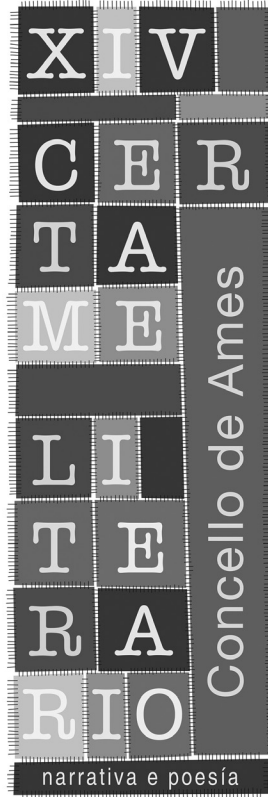
A súa pel alba, suave,
son limpas ondas mariñas
se con elas o levaran ...
cansa: de ser a ovelliña.

Farta: ve ás aves escapar
e ela está presa, cativa.
Rómpelle a gorxa a súa voz
nun intento de fuxida,
e ó berrar na escuridade
de repente unha luz brilla.

O sol desfaise en dourados
a praia, de area fina,
no ceo voa unha moza
buscando augas cristalinas,
no ceo voa unha moza,
libre, voa entre andoriñas.

MONSTRO

Anxo Villanueva Giao (O Atrapamonstros)

2º premio de poesía da 1ª categoría

Se dun monstro te queres defender
un escudo deberás coller.

Se un monstro queres capturar
unha rede grande has de usar.

Se o teu monstro pode voar
alí arriba has de chegar.

Se dun mostro tes que fuxir
habilidade has de posuír.

Se o teu monstro ten debilidade
acha esa debilidade.

Se un monstro queres matar
unha espada has de empuñar.

Se un monstro queres atopar
un mapa has de usar.

Se o teu monstro queres adestrar
comida vaslle ter que dar.

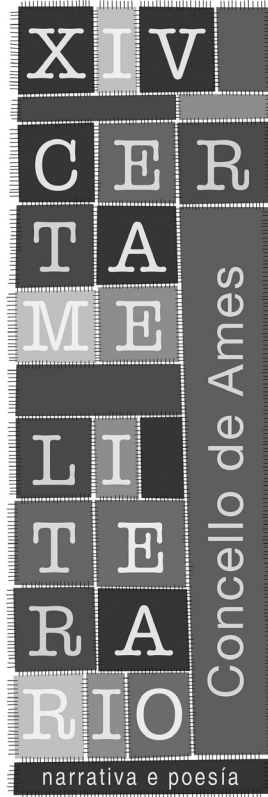
Se estes consellos segues,
co teu monstro, si que serven.

Se atopas un monstro polo camiño
ese monstro é un amigo.

A GATA SALETA

Rodrigo Fontán Vilas (O Pupas)

3º premio de poesía da 1ª categoría

A miña gata Saleta
anda moi mal da “chaveta”
pois non lle gustan os ratos
e fai, ”cuá-cuá” igual cos patos

Durme metida nun saco
di que lle ten medo ó rato
Non lle gusta nada o leite
come pulgas con aceite

A miña gata Saleta
anda moi mal da chaveta
come osiños de defunto
mollados en caldo de unto,
pola noite dorme a sesta
e polo día vai de festa

Como se cree una dama,
métese na miña cama,
e non me deixa durmir
porque non para de rir

Cando chega o SAMAÍN
méteme o medo a min
Quere ser coma os morcegos
por seren cegos e negros.

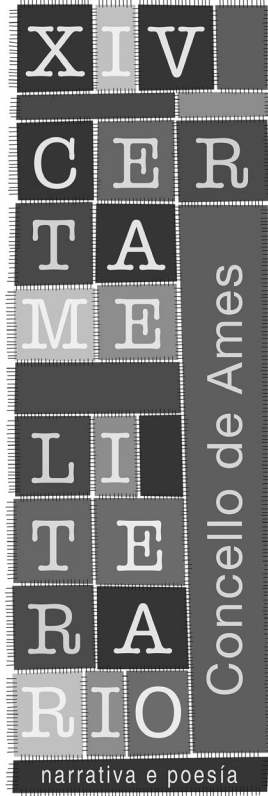
E logo polo MAGOSTO,
píntase a cara de monstro,
come castañas asadas
e non as quere peladas.

Canta cancións de OUTONO
cando a min me da o sono.
Cando chove e fai frío
corre a bañarse ao río
e como colle catarro
bótase o mel no rabo

Di que é una bruxa
montada nunha curuxa
e que nas noites de inverno
visita ao demo no inferno
A POBRE GATA SALETA,
ANDA MOI MAL DA CHAVETA!!

DE AMOR EN VELA

Manuel Xiráldez Leal (Nuno Vega)

1º premio de poesía da 2ª categoría

*A Martina, de Santiago a Palermo
A miña irmá e meus pais*

*Serei eu quen te trouxo
da outra superficie,
amada necesaria?*

Lois Pereiro

*Y cuando te dormís y yo sigo leyendo
entre cuatro paredes algo ocurre
estás aquí dormida y sin embargo
me siento acompañado como nunca.*

Mario Benedetti

I

Convídote á pel que habito,
unha visita guiada ás galerías do desacougo,
onde me agocho adormecido
polas luces tóxicas e polo reloxo.
Pendúrate nas miñas pálpebras,
tece nelas insalvables cadeas
que non me deixen morrer.
Enche o baleiro, o asubío permanente
desta onírica orballada que repenica,
atlántica derme,
e evoca conquistas de equívoco deleite.
Dentro do teu corpo,
química da dependencia cos pés fríos,
respiro salvación.

II

Dóbraste.

Practicas elásticas posturas
para ti prácticas.

Plástica, anatomía aplicada.

Dóbrame.

Silueta fina arxentina.

Dúas pernas sucias de furia,
de bailarina de ballet,

que se estiran,
máxima disciplina,

e me estiran

no colchón para encadearse
pegañentas no meu pescozo.

Dúas serpes que estrangulan,
insectan veneno letal

que me eleva e me leva a cegas.

Guerras públicas.

Eléctricas fustrigan,

feitiñas castigan,

so(l)iñas lubrican,

sacódenme e morro nelas.

III

E despois que.

Despois que queda.

Despois quedas durmida.

Despois quéímasme na cama que desfacemos (o amor).

Despois quero (te)r entre os teus labres un poema.

Despois quero (te)ntacións sabor intenso.

Despois quer(o) (te)mpo exacto que tardas en evaporarte

destas sabas empapadas en suor e éxtase,

nas que morro cada noite afogado,

asolagado polo temporal da túa lingua necesaria,

que me cospe de volta á paisaxe erosionada do teu corpo esvaradío,

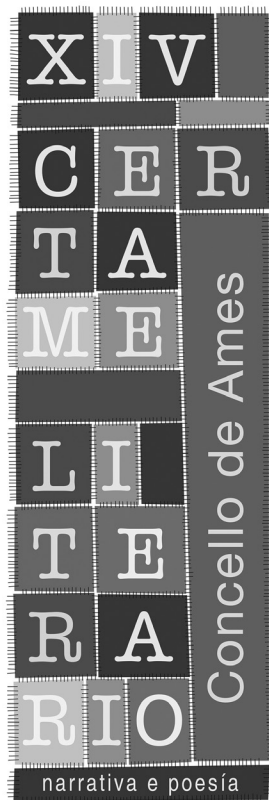
vencido polas ganas.

E despois quérote.

PERGAMEOS CONTEMPORÁNEOS

Laura López Esteban (O lapis amarelo)

2º premio de poesía da 2ª categoría

Pentagramas doridos.

Esa música
invocada polas mans
sobre as cordas do violín
desfaise en po de vento
que aboia un leve instante.

Ven de alén dos muros
afitados na distancia
e trae arrandeos
das árbores afastadas.

Sae
da terra fumegante,
do ceo intanxible que está enriba,
do mar bravo sen mariñeiro
e dos cumes aliñados sobre a auga dos meus ollos.

Esa música
libera a memoria dos soños non amados,
dos rumbos tortos con relanzos sobre o abismo
trazados por un lapis inimigo.
Expande compases por un longo pentagrama
que alguén me está a escribir
e agarda que eu lle cante.

Buscando a fin.

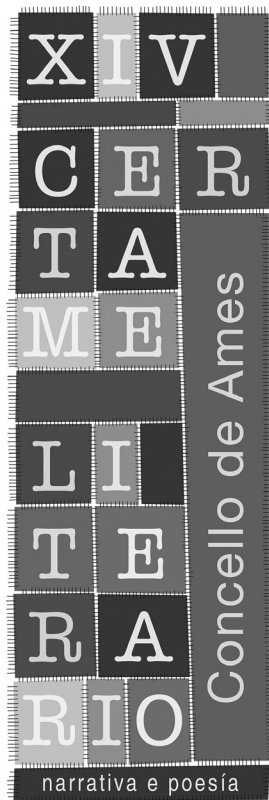
Resultou un shock;
adulterio das túas palabras,
decepción teatral do éxito,
un abandono á razón.

Desviando o rumbo,
unha evasión con sabor doce
chega coa sátira
que son os teus ollos.

Adoitaba dominar o rexistro
da túa encorsetada voz,
mais os novos aires poéticos
centrados neste foco retórico
lograron cegar -á fin-
as miñas gañas de insistir.

EUXÉNESE POÉTICA

Irene Rico Gómez (Vagalume)

3º premio de poesía da 2ª categoría

Será unha división con unión recombinante,
a que determinará os elexidos
para transmitir a herdanza
de pais a fillos

Uns cantos anacos informativos,
máis curtos ca un “breaking news”
e cun poder superlativo.

Na súa unión probabilidade
tivo sempre o papel protagonista,
agora suplida
polo noso afán perfeccionista.

A tecnoloxía é a nosa complice amiga
e grazas a unha sofisticada técnica
crémonos a natureza nunha subida de autoestima.

Culto á ciencia e adoración á CRISPR,
ferramenta indispensable da biotecnoloxía.

Cambiamos os xenes cunha facilidade asustadiza,
e non cansamos de suprimilos, substituílos, alteralos...
para dar orixe a esa célula perfecta
que semella sacada dunha película futurista.

Divisións que resultan en multiplicacións.

Nacemento e ledicia post-parto
por asistir ao nacemento
dunha nanométrica utopía,
convertida en ente real con sentimento.

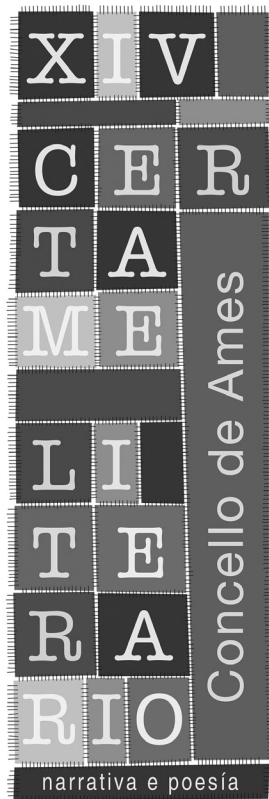
Sintámonos creadores modernos,
omnipotentes e con capacidade
de crear corpos eternos!

Mais “si la réalité n’est que le rêve d’un rêve”,
quen será agora o que deixe de ser?

PARA SER DE TI

Arancha Rodríguez Fernández (Sar)

1º premio de poesía da 3ª categoría

para ser de ti,

naquel cuarto baleiro de todo

pero estreito para as veces que quixemos encontrarnos,

beber de nós

como os nenos nas fontes dos parques

para ser de ti,

como logo

os risos baixos de despois da auga,

para non escoitar os veciños,

nin os transeúntes,

que ninguén compartise o noso verbo,

eramos nós,

o colchón espido,

a pel xuntísima

e máis nada.

ser de ti,
e ser tamén unha

unha contigo,

unha mole de suor, de discoteca,

de todos os seráns,

*algúns seráns non saben nada,
non teñen ningunha cor,*

non aprenderon a asubiarme.

**ás veces penso de que cor nos pintaría se
non te quixese tanto.**

e a pesar de ti,

acumular vésperas,

mirar de preto os dedos ríxidos,

a lista de tantas cousas que quedaron sen mercar,

quen eras ti senón un animal que intimidou a miña selva

como veñen os monstros aos sonhos dos nenos

igual que veñen os monstros

quen eras ti

e máis canto tempo botei apalpando as paredes daquel cuarto

mirándoas cos ollos limpos,

pensando en que cor lles sería máis xeitosa.

pensando en pintala cos meus restos.

e de que cor son os paseos das avoas nas mañás.

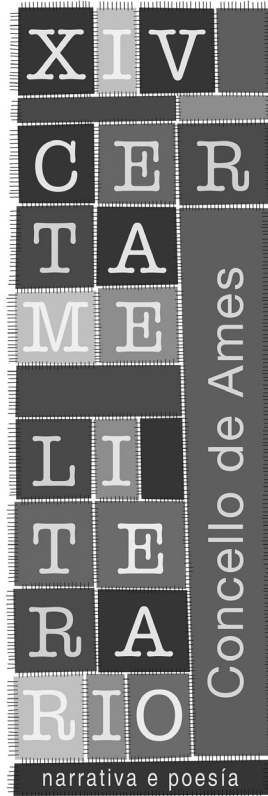
tan de sempre,

tan pensando que xa pode ser o último.

THE DREAMERS

Sara Villar Aira (Bartlevi Boo)

2º premio de poesía da 3ª categoría

O problema

de vivir

cuantitativamente

é que na maioría dos casos,

non nos dan as contas.

I

A casualidade conxugou

a existencia compartida:

Escachar en espuma branca querendo ser o vento de

abril

deixarse arrastrar e vestirse de

tormenta

estoupar con cada roce de

pel

rir polo simple feito de poder facelo

deixar os medos fora do horizonte

...

revolucionar o ceo

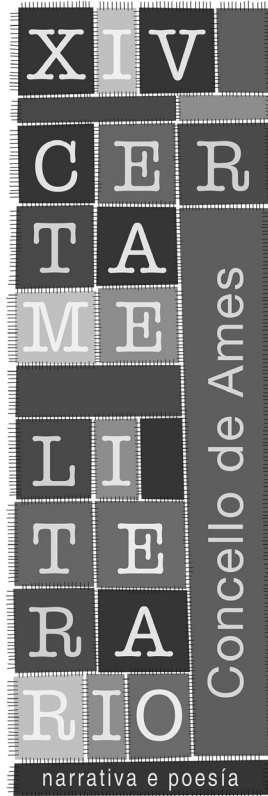
II

Se hai que levar zapatos...

Vivir na punta dos pés
para ao tropezar, dar cos fuciños
na lúa.

DEUS: MAKING OF

Luis Rodríguez Rivera (Xan Balteiro)

3º premio de poesía da 3ª categoría

Co primeiro hálito de calcio e proteínas
pensarán hélices de luz
que remontan un río infinito
ata un niño de pedras
alí
acabará
o principio

1º Borrador do Home

Hai que cortar con xeito
a rente da certeza
coidándose de non picar
as placentas da negrura

Instrucións para a Fabricación do Coñecemento

No seu centro
como nunha arañeira
agarda a dor

No seu centro
como nunha arañeira
agarda o pracer

Notas para a Creación do Tacto

Elípticos
enrodelados
en si mismos
aínda
apenas
un esputo
de proteínas
serpeando
no abismo

Síntese do ADN

Hei de atopar
un tipo de luz invisible
un soporte infinito e sutil
onde a música poida ser concibida...

Primeiras Ideas para o Son.

Abrirei unha ferida
farei agromar unha costra silvestre
útero das choivas vindeiras
berce, mortalla e fermento
de todo canto chegará a haber

Primeira Idea da Terra

Aspiración do barro

núcleo escuro do tempo por vir

lonxe sempre da idea inaugural

do fluxo sanguinolento que mana sen descanso

entre as coxas de todo o indíxible

2º Borrador do Home

Só con saliva e luz

Moldeadas cos dedos

ata notar un fío de dentes de leite

Logo

sempre cos ollos pechados para non estragalas

colgareinas da corda do horizonte

como purísimas camisas de plasma

Manufactura da Alma.

